

Fővárosi Ítéltábla

Az ügy száma: 1.Pf.20.119/2022/7/II.

A felperes: I.r. felperes, I.r. felperes címe., I. rendű,

II.r. felperes, II.r. felperes címe., II. rendű

A felperes képviselője: Papp Gábor Ügyvédi Iroda, ügyvéd címe, amely az I. és II. rendű felperest képviseli

Az alperes: alperes, alperes címe

Az alperes képviselője: Balsai Ügyvédi Iroda, ügyvéd címe.

A per tárgya: jóhírnév megsértése

Az elsőfokú bíróság: Fővárosi Törvényszék

A fellebbezéssel támadott határozat száma: 22.P.22.747/2020/33.

í t é l e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az I-II. rendű felpereseket, hogy 15 napon belül egyetemlegesen fizessenek meg az alperesnek 190.500 (százkilencvenezer-ötszáz) forint másodfokú perköltséget.

Az I. rendű felperest 320.000 (háromszázhuszezer) forint, a II. rendű felperest 280.000 (kétszáznyolcvanezer) forint, az alperest 120.000 (százhuszezer) forint fellebbezési illeték megfizetésére kötelezi az állam javára, az állami adó- és vámhatóság felhívásában megjelölt módon, határidőben és számlára történő teljesítéssel.

Az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

I n d o k o l á s

[1] Az I. rendű felperes 2018. július 1-től kirendeléssel, majd november 1-től kinevezéssel a településli Törvényszék büntető kollégiumába beosztott bíró. A II. rendű felperes építőipari tevékenységgel foglalkozó gazdasági társaság, amely az I. rendű felperesnek és házastársának, személy2nak közös tulajdonában áll. A II. rendű felperes közbeszerzési eljárások eredményeként 2018-ban több esetben kötött vállalkozási szerződést építőipari munkák elvégzésére településl Megyei Jogú Város Önkormányzatával, illetve a tulajdonában álló cégekkel, melyekből összesen nettó 193 millió forint vállalkozói díj illette meg. Ezek közül a legnagyobb volumenű projektből származó vállalkozói díj nettó 84.240.329 forint volt.

[2] Az I. rendű felperes az ún. „cégl-ügy”-ként ismert csődbűncselekmény büntette miatt indult büntetőeljárásban a településli Törvényszék másodfokú tanácsának tagjaként 2019 decemberében szavazó bíróként vett részt az ítélethozatalban. Az elsőfokon eljáró településli Járásbíróság 2018. november 20-án kelt ítéletével az I., II. és III. rendű vádlottak büntetőjogi felelősségét társtettesként a hitelezők kielégítésének megghiúsításával elkövetett, a tényleges vagyonsökkenés különösen jelentős mértékű csökkenésével járó

csődbűncselekmény büntette miatt állapította meg, ezért őket szabadságvesztés büntetésre, pénzbüntetésre, és közügyektől eltiltásra ítélte. A másodfokon eljáró településli Törvényszék 2019. december 13-án kelt ítéletével bizonyítottság hiányában a vádlottakat az ellenük emelt vád alól felmentette. A fellebbezések folytán indult harmadfokú eljárásban a Pécsi Ítéltábla 2020. július 30-án hozott végzésével az I. rendű vádlottal szemben – annak halála miatt – a büntetőeljárást megszüntette. A településli Törvényszék ítéletének II. és III. rendű vádlottakra vonatkozó részét hatályon kívül helyezte, és a másodfokú bíróságot új eljárásra utasította. Indokai szerint a másodfokú bíróság felmentéshez vezető tényállásának a megváltoztatására nem volt törvényes lehetőség; a másodfokú bíróság ítélete részben hiányos, részben felderítetlen, részben ellentétes az ügyiratok tartalmával.

[3] A településli Törvényszék másodfokú ítéletét követően az alperes által üzemeltetett pestisracok.hu internetes portálon cikksorozat jelent meg azzal összefüggésben, hogy az elsőfokú, a cég1-vezéreket elmarasztaló ítélettel szemben a másodfokú bíróság a vádlottakat felmentette. A sajtóanyag kitért arra, hogy a „cég1” Szerkezet- és Vízépítő Zrt. nevű építőipari cég milliárdokkal gazdagodott az állami, majd a 2010-es kormányváltás után, főként a településli Megyei Jogú Város Önkormányzata, illetve annak tulajdonában álló cégek megbízásaiból. A szerző összefonódásokat vélte felfedezni a településli városvezetés és a településli Törvényszék között, kitérve a felmentő ítélet meghozatalában közreműködő bírók, így az I. rendű felperes személyére is, aki a szintén építőipari tevékenységgel foglalkozó II. rendű felperes ügyvezetőjének, személy2nek a házastársa és – vele együtt – a cég tulajdonosa. A publikációk szerint a II. rendű felperes több esetben szintén településli Megyei Jogú Város Önkormányzatától kapott - közbeszerzések folytán - nagy értékű megbízásokat, ezért az I. rendű felperes érintettségét, elfogultságát, összeférhetetlenségét hozták összefüggésbe a felmentő ítélettel és a II. rendű felperes vagyongyarapodásával, illetve az I. rendű felperes és házastársa vagyoni helyzetével. A cikksorozat beszámolt arról is, hogy az Országos Bírósági Hivatal elnöke jelentéstételre és igazgatási vizsgálat lefolytatására hívta fel a településli Törvényszék elnökét, a településli Törvényszék elnöki álláshelyére kiírt pályázatot eredménytelenül nyilvánította; emellett a településli Törvényszék elnöke a büntető kollégium vezető-helyettesével és további két bíróval szemben fegyelmi eljárást indított.

[4] A fentiekkel összefüggésben a 2019. december 16. és 2020. január 6. közötti időszakban a pestisracok.hu hírportálon az alábbi cikkek jelentek meg:

[5] A 2019. december 16-i „személyék pénzelték a cég1-vezéreket felmentő bírónő családi cégét” című írás az alábbiakat tartalmazta:

[6] „Lehet, hogy nem is véletlen a cég1-ügyben másodfokon eljáró településli Törvényszék felmentő ítélete...”. „Ha bárkiben felmerülne, milyen szerencsések ezek a cég1-vezérek, hogy pont egy ilyen bírót fogtak ki, ...” (első közlés).

[7] „Nem mondhatni, hogy az üzleti életben a településli munkák előtt a I.r. felperes-személy2 házaspár kaszált volna. [...] ... igencsak szép eredmény egy fiatal házaspárnak ennyiből egy ilyen, alább látható pompás otthont teremteni településli Rózsadombján.” (második közlés).

[8] „... a bírónő családi cégének éves bevétele korábban soha nem volt annyi, mint amit egy év alatt személyéktől kaptak a másodfokú cég1-per előtt. [...] ... tehát a bírónő és párja kevesebb, mint fél év alatt keresett annyit az önkormányzati munkákkal, mint máskor piaci munkákkal egy teljes év alatt...” (harmadik közlés).

[9] Az alperes a cikkbe illesztve a Fővárosi Törvényszéken 19.P.20.321/2020. számon indult sajtó-helyreigazítási perben 2020. március 5-én megkötött egyezség folytán helyreigazítást tett közzé, amely szerint „... valótlannul állítottuk, hogy a bírónő családi cégének éves bevétele korábban soha nem volt annyi, mint amit egy év alatt személyéktől

kaptak a másodfokú cég1-per előtt. Továbbá valótlanul állítottuk, hogy a bírónő és párja kevesebb, mint fél év alatt keresett annyit az önkormányzati munkákkal, mint máskor a piaci munkákkal egy teljes év alatt. Ezzel szemben az a valóság, hogy az II.r. felperes a konzorcium szerződés alapján a vállalkozói díj 11,26 %-ára jogosult, ami mindösszesen 59.962.860 forint”.

[10] A 2019. december 17-én megjelent „Vizsgálatot rendelt el az OBH a cég1-vezéreket felmentő, de cégével személyéknak bedolgozó bírónő ügyében” című cikk az alábbiakat tartalmazta:

[11] „Lecsupaszítva a történeteket a tényekre: a cég1-ügyben személy beszállítója felmentette személy beszállítóit - vagy legalábbis közreműködött a felmentésben (első közlés).

[12] Azt is bemutattuk, hogy ekkora volumenű munkák kifejezetten kiugrónak számítottak a kicsi cég életében, ugyanis korábban az éves bevételük kevesebb volt, mint amennyit a három rövid határidejű munkáért kaptak (második közlés).

[13] A bíróról, bírók jogállásáról szóló törvényben találtunk egy passzust, ami alapján felmerül, hogy egyáltalán lehet-e gazdasági vállalkozása egy bírónak, pláne olyan, amelyik közpénzeket nyer” (harmadik közlés).

[14] A 2019. december 19-én megjelent „A cég1-üggyel vége a bírói »függetlenség« mítoszának!” című publikáció az alábbiakat tartalmazta:

[15] „Hogyan gondolhatta a cég1 vezetőit felmentő bírói tanács három tagja, hogy ezt megúszhatja? Miért gondolta azt ez a három bíró, hogy nem lesz helyi – és persze országos – botrány abból, hogy ezt a település1 környékén számtalan kis- és középvállalkozást és családot tönkretévő társaságot felmentik? Miért hitték azt, hogy ez az ítélet is elsikkad majd a vállalhatatlan bírói döntések tengerében?”

[16] „A település1 bírók politikai sérthetlenségük felőli teljes bizonyosságukban merték megtenni, hogy egy kívülről és az elsőfokú bíróság szerint is nyilvánvaló ügyben felmentik a hozzájuk finoman szólva is közel álló ügyben a vádlottakat. Már ahhoz is hatalmas »bátorság« kellett, hogy eleve ne jelentsenek elfogultságot. De annyira részei a helyi viszonyoknak, hogy minden valóságérzéküket elvesztették már”.

[17] A 2020. január 6-i „Fegyelmi eljárás, jogkörmegvonás, érvénytelenített elnöki pályázat – Lépett az OBH a cég1-vezéreket felmentő, személyekkel pacsizó bírók ügyében” című cikk az alábbiakat tartalmazta:

[18] „... I.r. felperes bírónő családi cége két nappal a felmentő ítélet előtt adott le számlát személyéknak, akik az ítélet után fizettek is” (első közlés).

[19] „... két olyan bíró is tagja volt a személy beszállítóinak számító cég1-vezéreket felmentő bírói tanácsnak, akik lekötöztették a település1 szocialista városvezetésnek. Az egyik bírónő, I.r. felperes és férje építőipari cége 800 milliós megrendelést kapott a várostól a cég1-ügy másodfokú tárgyalása előtt” (második közlés).

[20] Az alperes a cikkbe illesztve a sajtóperben született egyezségnek megfelelően helyreigazítást tett közzé az alábbiak szerint: „... valótlanul állítottuk azt, hogy »Az egyik bírónő, I.r. felperes és férje építőipari cége 800 milliós megrendelést kapott a várostól.« A valóság ezzel szemben az, hogy a település1 Megyei Jogú Város Önkormányzatával létrejött valamennyi szerződés alapján az II.r. felperes mindösszesen nettó 193 millió forint vállalkozói díj illeti meg, amelyet összevetve az írás által megjelölt 2018. évi árbevételi adattal megállapítható, hogy az meg sem közelíti a lap által megjelölt korábbi pénzügyi árbevételt. Ugyanezen cikkünkben valótlanul állítottuk azt, hogy I.r. felperes bírónő családi cége két nappal a felmentő ítélet előtt adott le számlát személyéknak, akik az ítélet után

fizettek is. A valóság ezzel szemben az, hogy a teljesítésigazolás megtörtént, de a kifizetés a mai napig nem történt meg”.

[21] A 2020. január 6-án megjelent „Micsoda véletlen: két nappal a cég1-ítélet előtt számlázott a városnak a bírónő cége, személyék pedig az ítélethirdetés után fizettek” című cikk az alábbiakat tartalmazta:

[22] „... I.r. felperes bírónő családi vállalkozása több, mint 800 millió forint közpénzzel lett gazdagabb a településli városvezetésnek hála, véletlenül éppen a felmentő cég1-ítélet előtt. [...] Az összesen 1 milliárdos költségvetésű projektben a szerződés szerint bruttó 950 millió 135 ezer 146 forint jutott az II.r. felperesnek. Ebből a nettó vállalkozói díj 722 millió 838 ezer 560 forint volt.” (első közlés).

[23] „... december 17-én érkezette is a számlát a hivatal, másnap pedig a fizetést is visszaigazolták. [...] ... más olyan nagy értékű munkát is találtunk I.r. felperes bírónőék cégének háza táján, ami összefüggéseket mutat bírói tevékenységével” (második közlés).

[24] A cikk miatt az alperes a sajtóperben megkötött egyezség alapján helyreigazítást tett közzé, amely szerint „... valótlannal állítottuk, hogy a bírónő családi vállalkozása több, mint 800.000.000 Ft közpénzzel lett gazdagabb a településli városvezetésnek hála, véletlenül éppen a felmentő cég1-ítélet előtt. A valóság ezzel szemben az, hogy a teljesítésigazolás megtörtént, azonban a számla kifizetésére egyelőre nem került sor. [...] ...valótlannal állítottuk, hogy »Az összesen 1 milliárdos költségvetésű projektben a szerződő szerint bruttó 950.135.146 Ft jutott az II.r. felperes-nek. Ebből a nettó vállalkozói díj 722.838.560 forint volt.« A valóság ezzel szemben az, hogy a szerződés alapján a teljes konzorcium vállalkozói díjból az II.r. felperes mindösszesen nettó 84.240.329 forint vállalkozói díj illette meg”.

[25] A 2020. szeptember 8-án „Vádirat közelébe sem kerülhet többé a településli bírósági botrány főszereplője, I.r. felperes” című cikk az alábbiakat tartalmazta:

[26] „Ha ez nem lenne elég, I.r. felperes céges ügyeiben kapcsolatban állhatott a cég1-ügy egyik vádlottjának védőjével, ügyvéd1 ügyvéddel” (első közlés).

[27] „... elfelejtette jelezni: férjével közös cége szintén szállítója lett nem is olyan régen a településli Önkormányzatnak, illetve az önkormányzati cégnek. [...] Számláikat egyébként az ítélethirdetés előtt állították ki és küldték meg az önkormányzatnak” (második közlés).

[28] Az I. rendű felperes és házastársa gyermekeikkel településlen élnek. A fenti sajtóközlemények megjelenését követően baráti-ismeretségi körükben, kollégáik előtt magyarázkodásra kényszerültek. Az I. rendű felperes számos támadó, kifejezetten sértő, lealacsonyító, több esetben trágár hangvételű Messenger-üzenetet kapott számára ismeretlen magánszemélyektől.

[29] Az Országos Bírósági Hivatal elnöke 2020. januárban belső vizsgálatot rendelt el a cég1-ügyben, amely több adminisztratív, igazgatási szabálytalanságot tárt fel. Az ügyészség megvizsgálta a jelentést és megállapította, hogy a tanácsban részt vett bírák vonatkozásában, illetve az ügyelosztással kapcsolatban – a fegyelmi felelősségen kívül – nem merült fel olyan körülmény, amely bűncselekmény gyanúját vetette fel, továbbá a közérdekvédelmi ügyészi feljelentés sem indokolt.

[30] A településli Törvényszék elnöke az Országos Bírói Tanácsnál 2020. január 8-án az I. rendű felperes vagyonynyilatkozatával kapcsolatos ellenőrzési eljárást kezdeményezett a 2019. december 16-án megjelent újságcikk alapján azzal, hogy bár az I. rendű felperesnél a vagyonynyilatkozat-összevetési eljárás adatai alapján vagyongyarapodás nem volt megállapítható, indokolt az tanács ellenőrzési eljárása. Az tanács 2020. március 4-én kelt határozatával megállapította, hogy a vagyonynyilatkozat-ellenőrzési eljárás lefolytatásának

törvényi feltételei nem állnak fenn, tekintettel arra, hogy a törvényszék elnöke által lefolytatott vagyonyilatkozat-összevetési eljárás adatai a bejelentésnek tekintett újságcikkben foglalt vagyongyarapodást nem igazolták, ilyenre az eljárás egyéb iratai sem utaltak.

[31] Az I. rendű felperest 2020. január 9-én munkahelyén tájékoztatták arról, hogy a cikkben írtakkal összefüggésben fegyelmi eljárás indul vele szemben és annak lezárultáig ítélkező tevékenységet nem végezhet. Az I. rendű felperes 2020. nyaratól büntetés-végrehajtási bíróként tevékenykedett. A fegyelmi eljárás a településli Törvényszék elnökének kezdeményezésére 2020. április 21-én indult és október 1-jén jogerős felmentő határozattal fejeződött be. A határozat szerint a kizártság vizsgálata a büntetőeljárás keretein belül lehetséges; a fegyelmi bíróság a kizártság kérdésében való döntéshozatalra jogosultságot nem veheti át és nem vonhatja el az eljárási törvények szerint eljárni jogosult szervtől. Az I. rendű felperes II.r. felperes-ben fennálló tagi jogviszonya nem esik bejelentési kötelezettség alá, így e mulasztás sem fegyelmi vétség.

[32] Az I. rendű felperes 2021. június 1-től ismét a településli Törvényszék – egy másik – másodfokú tanácsába beosztott büntetőbíróként tevékenykedik.

[33] A felperesek a fenti cikkek miatt terjesztették elő kereseti kérelmüket személyiségi jogaik sérelmére hivatkozással.

[34] Az I. rendű felperes a jóhírnév védelméhez fűződő személyiségi jogának sérelmét az alábbi közlések és elkövetési mód tekintetében állította:

- Az alperes a 2019. december 16-án „személyek pénzelték a cég1-vezéreket felmentő bírónő családi cégét” című cikk első közlésével azt a való tény, hogy a településli Megyei Jogú Város Önkormányzata és a II. rendű felperes között szerződéses kapcsolat állt fenn, abban a hamis színben tüntette fel, hogy az ügylet, illetve az annak alapján teljesített kifizetések az I. rendű felperes ítélkező tevékenységével összefüggésben vannak, azok az I. rendű felperest az ítélkező tevékenységében befolyásolták.

Amennyiben a kijelentés véleménynek minősül, úgy a becsület védelméhez fűződő személyiségi jogának sérelmét állította.

Ugyanezen publikáció második közlésével az alperes azt a való tény, miszerint a cikkben megjelölt lakóingatlan az I. rendű felperes tulajdonát képezi, abban a hamis színben tüntette fel, hogy a házat, illetve az annak megvásárlásához szükséges pénzeszközt az I. rendű felperes és házastársa jövedelmükből nem fedezhették, így azt az írásban valótlanul állított összefonódás eredményeképpen jogszabályba ütköző módon szereztek.

- Az alperes a 2019. december 17-én megjelent „Vizsgálatot rendelt el az OBH a cég1-vezéreket felmentő, de cégével személyeknek bedolgozó bírónő ügyében” című cikk tényállásban idézett közléseivel azt a való tény, hogy a településli Megyei Jogú Város Önkormányzata és a II. rendű felperes között szerződéses kapcsolat állt fenn, abban a hamis színben tüntette fel, hogy az I. rendű felperes jogszabálysértő módon járt el, és bíróként összeférhetetlenséget eredményezett a korlátozott tagsági jogviszonya, illetve, hogy az ügylet, és az annak alapján teljesített kifizetések az I. rendű felperes ítélkező tevékenységével összefüggésben vannak, azok az I. rendű felperest az ítélkező tevékenységében befolyásolták.

Amennyiben a kijelentés véleménynek minősül, úgy a becsület védelméhez fűződő személyiségi jogának sérelmét állította.

- Az alperes a 2019. december 19-én megjelent „A cég1-üggyel vége a bírói »függetlenség« mítosának!” című cikk címével és tényállásban idézett kijelentéseivel azt a való tény, hogy a településli Megyei Jogú Város Önkormányzata és a II. rendű felperes között létrejött szerződéses kapcsolat állt fenn, abban a hamis színben tüntette fel, hogy az I.

rendű felperes korrupt és jogszabályt sértő módon járt el, valamint, hogy bíróként összeférhetetlenséget eredményezett korlátozott tagsági jogviszonya, illetve, hogy az ügylet, és az annak alapján teljesített kifizetések az I. rendű felperes ítélkező tevékenységével összefüggésben vannak, azok az I. rendű felperest az ítélkező tevékenységében befolyásolták.

Amennyiben a kijelentés véleménynek minősül, úgy a becsület védelméhez fűződő személyiségi jogának sérelmét állította.

- A 2020. január 6-i a „Fegyelmi eljárás, jogkörmegvonás, érvénytelenített elnöki pályázat – Lépett az OBH a cég1-vezéreket felmentő, személyekkel pacsizó bíró ügyében” című cikk második közlése valótlan tényállítás.

- A 2020. szeptember 8-án megjelent „Vádirat közelébe sem kerülhet többé a településli bírósági botrány főszereplője, I.r. felperes” című cikk első közlése valótlan tényállítás.

Ugyanezen publikáció második kijelentésével az alperes azt a való tény, hogy a településli Megyei Jogi Város Önkormányzata és a II. rendű felperes között létrejött szerződéses kapcsolat állt fenn, abban a hamis színben tüntette fel, hogy az I. rendű felperes jogszabályt sértő módon járt el és bíróként összeférhetetlenséget eredményezett a korlátozott tagsági jogviszonya. A szövegrész azt a hamis látszatot keltette, mintha az I. rendű felperes a II. rendű felperesnél fennállt tagsági viszonyával kapcsolatban valamely bejelentési kötelezettségét elmulasztotta volna; az ügylet és az annak alapján teljesített kifizetések az I. rendű felperes ítélkező tevékenységével összefüggnek, azok őt ítélkező tevékenységében befolyásolták.

[35] Az I-II. rendű felperesek a jóhírnév védelméhez fűződő személyiségi jogaik sérelmét az alábbi közlések és elkövetési mód tekintetében állították:

- A 2019. december 16-i „személyék pénzelték a cég1-vezéreket felmentő bírónő családi cégét” című cikk harmadik közlése valótlan tényállítás.

- A 2020. január 6-án megjelent „Micsoda véletlen: két nappal a cég1-ítélet előtt számlázott a városnak a bírónő cége, személyék pedig az ítélethirdetés után fizettek” című cikk címének „személyék pedig az ítélethirdetés után fizettek” fordulata, első és második közlése valótlan tényállítás.

- A 2020. január 6-i „Fegyelmi eljárás, jogkörmegvonás, érvénytelenített elnöki pályázat „Lépett az OBH a cég1-vezéreket felmentő, személyekkel pacsizó bírók ügyében” című cikk első közlése és a második közlés „Az egyik bírónő, I.r. felperes és férje építőipari cége 800 milliós megrendelést kapott a várostól a cég1 ügy másodfokú tárgyalása előtt” szövegű fordulata valótlan tényállítás.

[36] A felperesek kérték a jogsértés megállapítását, az alperes eltiltását a további jogsértéstől és megfelelő elégtétel adására kötelezését nyolc napon belül akként, hogy a pestisracok.hu hírportálon, annak főoldalán az elsőfokú ítélet jogsértést megállapító rendelkezéseit, valamint a jogsértésért való sajnálkozását is magában foglaló közleményt tegyen közzé saját költségén oly módon, hogy a közlemény a főoldalon legalább 24 órán keresztül elérhető legyen.

[37] Az I. rendű felperes 5.000.000 forint és 2020. január 7-től, a II. rendű felperes 4.000.000 forint és 2020. január 7-től a kifizetés napjáig járó késedelmi kamatainak megfizetésére kérte kötelezni az alperest sérelemdíj címén. Kérték az alperes perköltségben való marasztalását is.

[38] A felperesek kereseti kérelmüket Magyarország Alaptörvénye VI. cikk (1) bekezdésére, a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 2:42. § (1)-(2) bekezdésére, a 2:43. § d) pontjára, a 2:45. § (1)-(2) bekezdésére, a 2:51. § (1) bekezdés a)-c) pontjára, a 2:52. §-ára, a 6:48. § (1) bekezdésére és a 6:155. §-ára alapították.

[39] Érvelésük szerint a kifogásolt közlések elsődlegesen tényállításoknak minősülnek, amelyekkel az alperes megsértette a jóhírnév védelméhez fűződő jogukat. Amennyiben a másodlagos keresettel érintett kijelentések véleménynek minősülnek, úgy alkalmasak az I. rendű felperes becsülethez fűződő személyiségi jogának megsértésére; mivel indokolatlanul bántóak, megalázóak. Az állítások morálisan hiteltelenné tették az I. rendű felperest, bűncselekmény elkövetésével hozták összefüggésbe; egyértelműen alkalmasak voltak társadalmi megítélésének hátrányos befolyásolására.

[40] A sérelmezett állítások valótlanúságára vonatkozóan előadták, hogy ingatlanvásárlásuk időpontjáról az alperes újságírója is tájékozódhatott volna a felperesek megkeresése útján vagy a közhiteles nyilvántartásból. Nincs olyan jogszabályi rendelkezés, amelynek értelmében az I. rendű felperes tagsági jogviszonya összeférhetetlen lett volna bírói hivatásával. Az I. rendű felperes nem lekötelezettje a települési városvezetésnek; a vállalkozói díjra a II. rendű felperes volt jogosult 84.240.329 forint összegben a konzorciumi szerződés alapján. Dr. ügyvéd1 ügyvéddel semmilyen kapcsolatban nem álltak. A cég1-ügyben másodfokon a bíróság tanácsban járt el, az ítéletet nem egyedül az I. rendű felperes hozta; a tanács munkájában csak szavazóbíróként vett részt. Az alperes szerkesztősége sajtóhelyreigazítási perben elismerte egyes közlések valótlanúságát és helyreigazítást tett közzé. Az önkormányzattal kötött szerződésből a cikk írója részleteket ragadott ki annak ellenére, hogy a vállalkozási szerződés és a II. rendű felperes mérlegadatai is nyilvánosak. A vállalkozói számla kifizetésére az ítélethirdetés után, a cikk megjelenésének időpontjáig nem került sor.

[41] A felperesek értékelése szerint a jogsértés súlyát növeli, hogy az I. rendű felperest hivatása miatt nyilatkozattételi korlátozás terheli; lehetősége sem volt arra, hogy álláspontját közölje a cikksorozatban megjelent valótlan állításokkal szemben. A valótlan közlések az I. rendű felperes személyén keresztül az igazságszolgáltatásba vetett hit és bizalom megrendítésére is alkalmasak voltak. Jelentőséget tulajdonítottak annak, hogy a cikksorozat szerzője közhiteles és bárki számára nyilvánosan elérhető nyilvántartási adatokkal szemben is tett olyan állításokat, amelyek célja kizárólag a felperesek lejáratása, illetve az igazságszolgáltatás rossz színben történő feltüntetése volt. A szerző a sajtóanyag közzététele előtt meg sem kísérelte felvenni a kapcsolatot a felperesekkel. Az alperes 2019. decembere óta több hasonló tartalmú cikket jelentetett meg a témában.

[42] A sérelemdíj iránti igény tekintetében előadták, hogy az I. rendű felperes és házastársa településlen jóhírnévnek örvendenek, köztisztelőben álló személyek. A lejárató és sértő közlések rendkívül széles körben terjedtek el; a támadott cikkek tartalmát más médiumok is átvették. Az I. rendű felperes és ügyvezetője útján a II. rendű felperes magyarázkodásra kényszerültek. Kérték értékelni a becsmérlő, sértő, bántó tartalmú és hangvételű olvasói véleményeket, elektronikus üzeneteket. Állították, hogy az I. rendű felperes szakmai előmenetelét a cikksorozat ellehetetlenítette; a vele szemben indított eljárások rendkívüli módon megviselték. A II. rendű felperes szakmai jóhírnévét súlyosan sértették a kifogásolt tényállítások; a cég jellemzően közbeszerzésen elnyert munkákat végzett, a megyében számos önkormányzattal szerződéses kapcsolatban állt, kifogástalanul teljesítve az általa vállaltakat. A jóhírnévnek örvendő, szakmai körökben elismert építőipari vállalkozás a cikkek megjelenését követően egy 93.500.000 forint nettó értékű megrendeléstől is elesett.

[43] Az alperes ellenkérelme a kereset elutasítására és a felperesek perköltségben való marasztalására irányult.

[44] Védekezését az Alaptörvény IX. cikk (1), (2), (4) bekezdésére, a Ptk. 2:42. § (1)-(2) bekezdésére, a 2:43. § d) pontjára, a 2:44. § (1) bekezdésére, a 2:45. § (2) bekezdésére, valamint a sajtószabadságról és a médiatartalmak alapvető szabályairól szóló 2010. évi CIV. törvény (a továbbiakban: Smtv.) 4. § (1), (3) bekezdésére és 10. §-ára alapította.

[45] A közügyekkel összefüggő véleménynyilvánítás szabadságának gyakorlatával kapcsolatban a 7/2014. (III. 7.) AB határozat [45] bekezdését és a 13/2014. (IV. 18.) AB határozat [31], [39] bekezdését emelte ki. Következtetése szerint a kifogásolt cikkek közügyeket tárgyaltak meg, ezért a véleménynyilvánítási szabadság nyújtotta magasabb szintű oltalmat élvezik. A sérelmezett közlések valótlanúsága, sértő jellege tekintetében a Legfelsőbb Bíróság PK 12. és PK 13. számú állásfoglalásában szereplő értékelési szempontokat idézte. A kizárási szabályok hatékony alkalmazásának, a pártatlanság elvének jelentőségét az Alkotmánybíróság 25/2013. (X. 4.) AB határozata [26], [32], [38] bekezdéseit ismertetve hangsúlyozta. Érvelése szerint a cikkek szerzője az „összeférhetetlenség”, „elfogultság” kifejezéseket nem jogi, hanem hétköznapi értelemben használta. A kifogásolt sajtóanyag a közérdeklődésre számot tartó cégl-ügy, illetve a publikációban felsorakoztatott tények közötti összefüggéseket mutatta be. Az újságíró alapvető feladatát látta el, hiszen felhívta az OBH figyelmét is az esetleges szabálytalanságok miatti kizárások szükségességének vizsgálatára. Mivel a cégl-ügyben érintett több bíró, így az I. rendű felperes is elveszítette a pártatlanság látszatát, fegyelmi vizsgálat lefolytatására került sor, tehát az újságírói felvetések nem voltak alaptalanok. Az I. rendű felperes az általa megalázonak érzékelt helyzetet maga idézte elő, ezért sérelemdíj iránti igénye alaptalan. A helyreigazítás nem változtat azon a valós tényen, hogy az I. rendű felperes olyan büntetőügy másodfokú tanácsában járt el bíróként és vett részt felmentő ítélet meghozatalában, amelyben a vádlottak cégét ugyanaz az önkormányzat látta el jelentős bevételt eredményező munkákkal, mint a II. rendű felperest. Az állított sérelem bekövetkeztének és mértékének bizonyítatlanságára hivatkozott; mindkét felperes tekintetében vitatta az okozati összefüggés fennálltát.

[46] Az alperes a sérelmezett közlések tényállítás jellegét is cáfolta; értelmezése szerint a kijelentések az újságíró okszerűtlennek nem tekinthető, valós tényekből levont következtetései, feltételezései, értékítélete. A közlések sem a jóhírnév, sem a becsület védelméhez fűződő jogok megsértésének megállapítására nem adnak alapot; a felperesek társadalmi megítélését önmagukban nem befolyásolják. A szerző által közölt egyes adatok a település1.hu weboldalaról származtak; a hivatalos forrás átvétele nem róható az alperes terhére. A 2020. január 6-án megjelent „Micsoda véletlen: két nappal a cégl-ítélet előtt számlázott a városnak a bírónő cége, személyék pedig az ítélethirdetés után fizettek” című cikk címére vonatkozó igény tekintetében vitatta a felperesek keresetességi jogát. Az ugyanezen publikációt érintő helyreigazítással kapcsolatban előadta, hogy az összecszerűségben való tévedés, illetve a kifizetés megtörténtének téves közlése a jogsértés megállapítását nem alapozza meg.

[47] Az elsőfokú bíróság ítéletében megállapította, hogy az alperes megsértette

- az I. rendű felperes jóhírnévhez fűződő személyiségi jogát azzal, hogy az általa üzemeltetett pestistacok.hu hírportálon 2019. december 16-án megjelent „személyék pénzelték a cégl-vezéreket felmentő bírónő családi cégét” című cikkében azt a valós tény, hogy az I. rendű felperes a tulajdonosa a cikkben látható lakóingatlanoknak, abban a hamis színben tüntette fel, mintha azt a település1 Megyei Jogú Város Önkormányzatától származó, az II.r. felperes részére adott megrendelésekből származó jövedelemből vásárolta volna
- az I-II. rendű felperesek jóhírnév védelméhez fűződő jogát azzal, hogy ugyanezen cikkben azt a valótlan tény állította, hogy a bírónő családi cégének éves bevétele korábban soha nem volt annyi, mint amit egy év alatt személyéktől kaptak a másodfokú cégl-per előtt, illetve, hogy a bírónő és párja kevesebb, mint fél év alatt keresett annyit az önkormányzati munkákkal, mint máskor piaci munkákkal egy teljes év alatt
- a felperesek jóhírnév védelméhez fűződő jogát azzal, hogy a pestisracok.hu hírportálon 2020. január 6-án a „Micsoda véletlen: két nappal a cégl-ítélet előtt számlázott a városnak a

bíró nő családi cége, személyék pedig az ítélethirdetés után fizettek” című cikkben valótlanul állította, hogy személyék az ítélethirdetés után fizettek, illetve hogy I.r. felperes bíró nő családi vállalkozása több, mint 800 millió forint közpénzzel lett gazdagabb a településli városvezetésnek hála, véletlenül éppen a felmentő cég1-ítélet előtt, továbbá hogy az összesen 1 milliárdos költségvetésű projektben a szerződés szerint bruttó 950 millió 135 ezer 146 forint jutott az II.r. felperesnek, ebből a nettó vállalkozói díj 722 millió 838 ezer 560 forint volt, illetve, hogy december 17-én érkezett is a számlát a hivatal, másnap pedig a fizetést is visszaigazolták

- a felperesek jóhírnév védelméhez fűződő jogát azzal, hogy a pestisracok.hu hírportálon 2020. január 6-án a „Fegyelmi eljárás, jogkörmegvonás, érvénytelenített elnöki pályázat – Lépett az OBH a cég1-vezéreket felmentő, személyékkal pacsizó bírók ügyében” című cikkben valótlanul állította, hogy „I.r. felperes és férje építőipari cége 800 milliós megrendelést kapott a várostól a cég1-ügy másodfokú tárgyalása előtt, valamint hogy I.r. felperes bíró nő családi cége két nappal a felmentő ítélet előtt adott le számlát személyéknak, akik az ítélet után fizettek is.

[48] Az elsőfokú bíróság eltiltotta az alperest a további jogsértéstől, és kötelezte, hogy 8 napon belül a pestisracok.hu hírporál főoldalán 24 óra időtartamban közlemény formájában tegye közzé az ítélet jogsértést megállapító rendelkezéseit és fejezze ki sajnálkozását a jogsértések miatt. Kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az I. rendű felperesnek 1.000.000 forintot, a II. rendű felperesnek 500.000 forintot, valamint ezen összegek után 2020. január 7-től a kifizetés napjáig járó, a késedelemmel érintett naptári félév első napján érvényes jegybanki alapkamattal megegyező mértékű késedelmi kamatot. Ezt meghaladóan a keresetet elutasította. Az elsőfokú bíróság úgy rendelkezett, hogy valamennyi fél maga viseli a saját költségét; az alperest 270.000 forint, a felpereseket egymás között egyenlő arányban összesen 270.000 forint kereseti illeték állam javára történő megfizetésére kötelezte.

[49] Alkalmazott jogszabályként ismertette a Ptk. 2:42. § (1)-(2) bekezdését, a 2:43. § d) pontját, a 2:45. § (1)-(2) bekezdését, a 3:1. § (3) bekezdését. Megállapította, hogy a perbeli cikkek a cég1-ügyben 2019. december 13-án hozott felmentő ítélet meghozatalában részt vevő másodfokú bírói tanács tagjainak, illetve az ügyet kiosztó bírónak a településli Megyei Jogú Város Önkormányzatához fűződő kapcsolatát tárták fel; felvetve a másodfokú felmentő ítéletet hozó bírók elfoglaltságát. A sajtóanyag ténybeli alapjául a felek által egyezően előadott tények szolgáltak (az I. rendű felperes szavazóbíróként részt vett a másodfokú ítélet meghozatalában; az I. rendű felperes és házastársa közös tulajdonában áll az építőipari tevékenységgel foglalkozó II.r. felperes II. rendű felperes, amely a településli Megyei Jogú Város Önkormányzatától vállalkozási szerződések keretében a cég1 Zrt.-hez hasonlóan megrendeléseket kapott). A törvényszék értelmezésében a büntetőeljárás, az ún. cég1-per és az azzal kapcsolatos információk közérdeklődésre számot tartó kérdésnek, közügynek tekinthetők.

[50] Az elsőfokú bíróság megállapította a felperesek keresetőségi jogának fennálltát, majd a Legfelsőbb Bíróság PK 12. számú állásfoglalása alapján azt vizsgálta, hogy a kifogásolt közlések tényállításnak vagy a tényekből levont, nem nyilvánvalóan okszerűtlen következtetésnek minősülnek-e. Jelentőséget tulajdonított annak, hogy a cikkek sorozatban jelentek meg, közvetlen módon kapcsolódtak egymáshoz, több esetben visszautalva a korábban írtakra.

[51] Az elsőfokú bíróság az I. rendű felperes keresetét részben találta alaposnak.

[52] A 2019. december 16-án megjelent „személyék pénzelték a cég1-vezéreket felmentő bíró nő családi cégét” című cikk első közlését újságírói véleménynek, következtetésnek tekintette, mellyel összefüggésben jóhírnévsértés nem állapítható meg. A

tényekből (az I. rendű felperes a cég1-ügyben ítéletet hozó másodfokú büntető tanácsban részt vett; az I. rendű felperesnek házastársával közös cége a II. rendű felperes, aki a cég1 Zrt.-hez hasonlóan az építőiparban tevékenykedett és a településli önkormányzattól és cégeitől kapott nagyobb összegű megbízásokat) az újságíró következtetéseket vont le arra nézve, hogy az I. rendű felperes a vádlottakhoz hasonlóan üzleti kapcsolatban állt az önkormányzattal; ez az ítélkezési tevékenységére hatással lehetett, nem kellett volna bíróként eljárnia az ügyben. A közlés megítélése szempontjából nem tulajdonított jelentőséget a vállalkozói díjösszegek helyességének. Hangsúlyozta, hogy a cikk feltárta azon tényeket, amelyekre a következtetését az újságíró alapította; e tények lényegében megfeleltek a valóságnak. Mivel a publikáció témája közügy, a 7/2014. (III. 7.) AB határozat és a 13/2014. (IV. 18.) AB határozatok alapján helytelen következtetés sem adna alapot a jóhírnév sértés megvalósítására.

[53] A kifogásolt közlés becsületsértő jellegét sem állapította meg az elsőfokú bíróság, mert az kifejezőmódjában nem tartalmazott bántó, megalázó, lealacsonyító fordulatokat; nem állította és nem keltette azt a látszatot, hogy az I. rendű felperes a felmentő ítélettel korrupciós bűncselekményt valósított volna meg.

[54] Ugyanezen cikk második közlésének „Nem mondhatni, hogy az üzleti életben a településli munkák előtt a I.r. felperes-személy2 házaspár kaszált volna.” fordulatát szintén értékítéletet hordozó véleménynyilvánításnak minősítette, ami a II. rendű felperes korábbi gazdasági eredményei alapján jóhírnév sértés megvalósítására alkalmatlan.

[55] A második közlés „... igencsak szép eredmény egy fiatal házaspárnak ennyiből egy ilyen, alább látható pompás otthont teremteni településli Rózsadombján” fordulatát az I. rendű felperes és házastársa lakóingatlanát is tartalmazó fényképfelvétellel együtt tényállításként értékelte a törvényszék. A szerző azt kívánta az olvasók tudomására hozni, hogy az I. rendű felperes és házastársa nem az I. rendű felperes bírói jövedelméből vásárolta az otthonukként szolgáló ingatlant; a házaspár a „településli munkák” előtt jelentős bevételre nem tett szert az üzleti életben, és a bírói tevékenységből származó jövedelem sem eredményezhette a lakóingatlan megvásárlását. Az elsőfokú bíróság arra következtetett, hogy az újságíró véleménye valótlan ténybeli alapon nyugszik, mert a bemutatott ingatlan megvásárlására és a ház felépítésére már 2010-ben, a településli munkákat megelőzően került sor. A cikk szerzője a közhiteles ingatlan-nyilvántartási adatokból is megállapíthatta volna a tulajdonszerzés időpontját. Ezért a kifogásolt közlés alaptalanul, öncélúan és hatásvadász módon próbálta nyomatékosítani azt az újságírói véleményt, hogy az I. rendű felperes nem járt el elfogulatlanul a cég1-ügyben, mert maga is luxus színvonalon él a „településli munkákból”. A kijelentés valótlansága mellett sértő az I. rendű felperesre nézve, mert azt sugallja, hogy a házastársával együtt a jövedelméből ilyen ingatlant nem vásárolhatott; ez a pénzösszeg valamilyen nem megállapítható és nem átlátható, de a településli önkormányzathoz kötődő jövedelemforrásból származott. Ezért az elsőfokú bíróság e közlés tekintetében a jóhírnév sértést megállapította.

[56] A 2019. december 17-i „Vizsgálatot rendelt el az OBH a cég1-vezéreket felmentő, de cégével személyéknak bedolgozó bírónő ügyében” című cikk első két kijelentését újságírói véleménynek, következtetésnek tekintette. A publikáció megjelölte a következtetés valós ténybeli alapját is (az I. rendű felperesnek a házastársával közös cégbeli tulajdonosi részesedése, a II. rendű felperesnek a településli Megyei Jogú Város Önkormányzatával való gazdasági kapcsolata és az abból származó jelentős bevétel, és az a tény, hogy az I. rendű felperes a cég1-ügyben másodfokú ítéletet hozó bírói tanácsban közreműködött). A megfogalmazott vélemény sértő, bántó jellege, túlzó és leegyszerűsített megfogalmazása („közreműködött”) esetén sem alkalmas a jóhírnév megsértésére.

[57] Ugyanezen cikk harmadik kijelentését részben valós tényállításnak („A bírókról, bírók jogállásáról szóló törvényben találtunk egy passzust, ami alapján”), részben újságírói

felvetésnek, véleménynek („felmerül, hogy egyáltalán lehet-e gazdasági vállalkozása egy bírónak, pláne olyan, amelyik közpénzeket nyer”) tekintette a törvényszék. A publikáció a bírák jogállásáról és javadalmazásáról szóló 2011. évi CLXII. törvény (a továbbiakban: Bjt.) 40. § (2) bekezdését idézve és ezzel összefüggésben személy⁴ jogászt megszólaltatva megjelölte a feltevés alapjait. Valós ténybeli alapokat közölve (a II. rendű felperesnek két tulajdonosa van, azonban az I. rendű felperes nem korlátlanul felelős tagja; az I. rendű felperes tulajdonostársa a vele közös háztartásban élő házastársa) vetette fel, hogy „ez akár egy jogi kiskapu is lehet”. A sajtóanyag találgatásokat, feltételezéseket tartalmaz, nem az I. rendű felperesre vonatkozó és az összeférhetetlenségét kijelennő konkrét tényállításokat (kifejezetten kitért arra, hogy az I. rendű felperes nem korlátlanul felelős tagja a II. rendű felperesnek), ezért a jóhírnév megsértésére nem alkalmas. A Bjt. cikkben idézett rendelkezése alapján az átlagos tájékozottságú olvasó számára megállapítható volt, hogy az I. rendű felperes, mint a II. rendű felperes nem korlátlanul felelős tagja, tulajdonosként a cégben részt vehetett.

[58] Az elsőfokú bíróság megítélése szerint a kifogásolt kijelentések a becsület megsértésére sem voltak alkalmasak; mivel nem indokolatlanul bántók, megalázók, lealacsonyítók, nem lépik át a szabad véleménynyilvánítás határát.

[59] A 2019. december 19-én megjelent „A cég1-üggyel vége a bírói »függetlenség« mítoszának!” című publikáció sérelmezett közlései az elsőfokú ítélet szerint újságírói véleményeket, következtetéseket fogalmaznak meg az I. rendű felperesnek a településli önkormányzathoz való közvetett gazdasági kapcsolódása, ezáltal személyes érintettsége alapján, illetve értékítéletet a felmentő határozattal összefüggésben. A szerző következtetése az, hogy az I. rendű felperesnek elfogultságot kellett volna jelentenie az ügyben, megőrizve a pártatlanság látszatát. A közölt vélemény szélsőséges, erőteljes kritikát tartalmaz; a közlések valóságtartalma azonban nem vizsgálható, nem bizonyítható, ezért a kijelentések a jóhírnév megsértésének megvalósítására nem alkalmasak. A szerző értékítélete szerint a másodfokú bírói tanács tagjai az ügyben annak ellenére jártak el, hogy személyes érintettségük megállapítható volt; elfogultságot kellett volna jelenteniük, illetve számítaniuk kellett volna a várható közfelháborodásra. Ennek súlyát azonban nem mérték fel és a pártatlanság látszatát sem őrizték meg. A cikkekből egyértelműen megállapíthatóak voltak az újságíró véleményének alapjául szolgáló valós tények (a II. rendű felperes és a településli Megyei Jogú Város Önkormányzata közötti szerződéses kapcsolat, az I. rendű felperes cégbeli tulajdonosi részesedése).

[60] Az elsőfokú bíróság nem találta a becsület megsértésére alkalmasnak a támadott kijelentéseket, mert azok kifejezőmódjukban nem tekinthetők indokolatlanul bántónak, lealacsonyítónak.

[61] A 2020. január 6-i „Fegyelmi eljárás, jogkörmegvonás, érvénytelenített elnöki pályázat - Lépett az OBH a cég1-vezéreket felmentő, személyekkel pacsizó bírók ügyében” című cikkben írt második közlés első fordulátát („... két olyan bíró is tagja volt a személy beszállítóinak számító cég1-vezéreket felmentő bírói tanácsnak, akik lekötöztetettjei a településli szocialista városvezetésnek.”) újságírói véleménynek, következtetésnek minősítette a törvényszék; a „lekötöztetettjei” kifejezés valóságtartalma nem vizsgálható és nem bizonyítható. A vélemény alapjául szolgáló tényállítások a valóságnak megfeleltek (az I. rendű felperes a II. rendű felperesen keresztül szerződéses kapcsolatban állt a településli szocialista városvezetéssel); a valós gazdasági kapcsolatra utal a „lekötöztetett” megfogalmazás is. A szerződések alapján a II. rendű felperes jelentős vállalkozói díjra volt jogosult, amit a közlemény úgy minősített, hogy az I. rendű felperes a felmentő ítéletet hozó bírói tanács másik tagjához hasonlóan lekötöztetettje volt a szocialista városvezetésnek. A

szerző véleménye bár szélsőséges, túlzó, de nem lépte át a szabad véleménynyilvánítás határát; jogsértést nem valósít meg.

[62] Ugyanezen cikk második közlésének második fordulata („Az egyik bírónő, I.r. felperes és férje építőipari cége 800 milliós megrendelést kapott a várostól a cég1-ügy másodfokú tárgyalása előtt.”) az elsőfokú bíróság megítélése szerint tényállítás, amelyet az alperes nem bizonyított. A korábbi sajtó-helyreigazítási per eredményeként az alperes e valótlan tényállítás miatt helyreigazítást tett közzé, amelyből megállapítható volt, hogy a II. rendű felperes az önkormányzattal létrejött valamennyi szerződés alapján összesen nettó 193 millió forint vállalkozói díjra vált jogosulttá. A közlés valótlanlansága mellett, a teljes szövegkörnyezetet tekintve, sértő az I. rendű felperesre nézve, mert a jelentősen eltúlzott mértékű megbízási díjjal összefüggésbe hozza az I. rendű felperes lekötelezettségét a települési szocialista városvezetés irányában. Az összecszerűségnek azért tulajdonított jelentőséget a törvényszék, mert annak nagyságával kívánta a szerző alátámasztani, hogy korábbi bevételéhez képest a II. rendű felperes aránytalanul nagy jövedelmet ért el a cég1-ügy tárgyalásának időszakában és közvetve a felmentő ítéletet hozó I. rendű felperes is. Mindezek alapján e közlés tekintetében az I. rendű felperes jóhírnevének sérelmét megállapította.

[63] A 2020. szeptember 8-án megjelent „Vádirat közelébe sem kerülhet többé a települési bírósági botrány főszereplője I.r. felperes” című írás első közlését újságírói következtetésnek tekintette, amire a „kapcsolatban állhatott” kifejezés is utal. A felvetés ténybeli alapját az a cikkbe illesztett meghatalmazás igazolta, amely szerint a II. rendű felperes céges ügyében ügyvédként meghatalmazta az I. rendű felperes anyját, akinek a helyettesítésére jogosult volt dr. ügyvéd1 ügyvéd. Utóbbi személy a cég1-ügy egyik vádlottjának védőjeként járt el. Az írat alapján nem nyilvánvalóan okszerűtlen feltételezés az, hogy az I. rendű felperes céges ügyeiben kapcsolatban állhatott dr. ügyvéd1 ügyvéddel. Az újságíró nem a tényleges kapcsolat létét állította, csak arra utalt, hogy ennek lehetősége a meghatalmazásra tekintettel fennállt. Ezért a kijelentés az elsőfokú bíróság megítélése szerint nem volt alkalmas a jóhírnév megsértésének megvalósítására.

[64] Ugyanezen publikáció második közlése tekintetében is alaptalannak találta a törvényszék a keresetet. Értelmezése szerint a kijelentés arra az újságírói felvetésre utal, hogy az I. rendű felperesnek a települési Megyei Jogú Város Önkormányzatával való közvetett kapcsolatát jeleznie kellett volna a törvényszék elnökének. Az „elfejtette jelezni” fordulat újságírói vélemény, felvetés, következtetés. Valós tényállításként értékelte azonban a közlés azon részeit, mely szerint a II. rendű felperes szintén beszállítója volt a települési önkormányzatnak, illetve önkormányzati cégeknek; számlákat állítottak ki az ítélethirdetés előtt és küldték meg azokat az önkormányzatnak.

[65] Az elsőfokú bíróság megítélése szerint az elfogultság, összeférhetetlenség felvetésével az alperes cikkeiben nem állította tényként azt, hogy az I. rendű felperes a büntetőeljárásban kizártsága ellenére járt el bíróként, sem azt, hogy a felmentő ítéletet konkrét anyagi ellenszolgáltatásért cserében hozta. A szerző azt fogalmazta meg, hogy az I. rendű felperes személyes érintettsége folytán látszólag akár elfogult is lehetett az ügyben, és hogy a céges érdekeltségét, ezen keresztül a települési önkormányzattal való gazdasági kapcsolatát a bírósági szervezeten belül jeleznie kellett volna. Mindez újságírói vélemény, következtetés, aminek valóságtartalma nem vizsgálható és nem bizonyítható; a bíróság a közügyben nyilvánított és a sajtószabadság keretein belül megfogalmazott véleményt mindaddig nem bírálhatja felül – még abban az esetben sem, ha az szélsőséges, túlzó és hatásvadász –, amíg annak kifejezőmódja nem kifejezetten bántó, lealacsonyító célú.

[66] Az alperes publikációi feltárták, hogy mely tények alapján állt fenn az I. rendű felperes összeférhetetlensége, elfogultsága. A megjelentetett vélemény valós ténybeli alapja az volt, hogy az I. rendű felperes a házastársával közös tulajdonában álló építőipari

tevékenységgel foglalkozó II. rendű felperesen keresztül a cégl-per idején is szerződéses kapcsolatban állt a településl Megyei Jogú Város Önkormányzatával, csakúgy, mint a büntetőeljárásban felmentett vádlottak. Az I. rendű felperes elfogultságát érintő felvetések kapcsán az alperes megszólaltatta személy⁴ jogászt is és feltüntette azt a jogszabályt, amelynek alapján felmerülhet az összeférhetetlenség. A szerző hétköznapi értelemben használta a bírói pártatlanságra vonatkozó kifejezéseket; azzal kapcsolatosan fejtette ki véleményét, hogy az I. rendű felperes akár elfogult is lehetett. Ezért az elsőfokú bíróság nem tulajdonított jelentőséget annak, hogy a büntetőeljárás jogerős határozata nem állapította meg kizárt bíró eljárását, továbbá, hogy a korlátozott felelősségű tagság nem esik bejelentési kötelezettség alá, és az I. rendű felperes a kft. gazdasági eredményéből osztalékot nem vett fel. Nem lehet azonban elvonatkoztatni attól a tényről, hogy a cég másik tagja az I. rendű felperes házastársa, ezért kettőjük jövedelme nem különül el élesen, ami „akár egy jogi kiskapu is lehet”.

[67] A bírói elfogultság a büntetőeljárás törvény értelmében is szubjektív kizárási okot jelent; amennyiben azt a bíró vagy más nem jelzi és a kizárás tárgyában határozathozatalra nem kerül sor, az ügyben a bíró eljárhat. A kifogásolt közlések szempontjából nem a fegyelmi határozat eredményének vagy annak volt jelentősége, hogy a harmadfokú bíróság megállapította-e kizárt bíró részvételét a határozathozatalban. A cikksorozatban az fogalmazódott meg, hogy az újságíró véleménye szerint magának az I. rendű felperesnek kellett volna elfogultságot jelenteni és kezdeményezni az ügyből való kizárását. Az I. rendű felperes vagyongyarapodásának hiányára vonatkozó Országos Bírói Tanács megállapításának sem volt jelentősége, mert a publikációk éppen azt vetették fel, hogy bár a törvény szerint az I. rendű felperes cégbeli tagsága nem volt bejelentés-köteles, azonban tény, hogy a kft. közeli hozzátartozójával közös tulajdonában áll. Mindezek alapján az elsőfokú bíróság következtetése az volt, hogy az I. rendű felperes által megjelölt bizonyítékok nem zárják ki az alperesnek az elfogultságra vagy annak látszatára vonatkozó véleményének megfogalmazását.

[68] A mindkét felperest érintő közlésekkel kapcsolatban előterjesztett keresetet részben találta alaposnak a törvényszék.

[69] A 2019. december 16-án megjelent „személyék pénzelték a cégl-vezéreket felmentő bírónő családi cégét” című cikk harmadik kijelentését – a Legfelsőbb Bíróság PK 12. számú állásfoglalásának szempontrendszer alapján – tényállításnak tekintette azzal, hogy annak valóságtartalmát az alperes nem bizonyította; megállapítva, hogy a közlések sértő jellegűek. Jelentőséget tulajdonított az alperes által közzétett helyreigazításnak, az abban valótlanként megjelölt tartalomnak és a közölt valós állításoknak. A valótlanság közlése nem lényegtelen tévedés volt; az újságíró a cikkek megírásakor rendelkezett a II. rendű felperes által kötött vállalkozási szerződésekkel, így tudta, hogy a közölt összegek valótlank. A szerző a vállalkozási szerződések egyes részeit a cikkbe beillesztette; az első közlemény azt is tartalmazta, hogy az alperes újságírója megkereste az OPTEN adatbázisban az II.r. felperes-t a bevételei alakulásának megállapítása céljából. A főszerkesztői nyilatkozat megerősítette azt a tényt, hogy a cikkek megírásakor az alperes rendelkezésére álltak a II. rendű felperes által kötött vállalkozási szerződések. Ezért a törvényszék megítélése szerint az alperes nem hivatkozhatott alappal vétlenségére. A főszerkesztő tanúként meghallgatását szükségtelennek tartotta, mert a tényállítások nem támasztották alá, hogy az alperes gondosan járt el a cikkek közlésekor. A szerző a közölt valótlank tényekre alapította a kifogásolt, valótlank tartalmú harmadik közlését; és azt az elsőfokú bíróság a felperesekre nézve sértőnek értékelte.

[70] Az elsőfokú ítélet indokolása szerint az I. rendű felperes jogsérelme azért valósult meg, mert a cikk az önkormányzattól származó korábbi évekhez képest kimagasló összegű bevételekkel hozta összefüggésbe azt a tényt, hogy a cégl-ügyben másodfokon eljáró

bírói tanács tagjaként felmentő ítéletet hozott. Ennélfogva valótlan tények alapján azt az okszerűtlen következtetést vonta le, hogy a felmentő ítélet, illetve a korábbiakhoz képest jelentős bevételnövekedés között összefüggés van. Az újságíró az összefüggést a kifogásolt valótlan tényállításokkal kívánta nyomatékosítani, ezért az összecszerúségnek kifejezetten nagy jelentősége volt, azt nem lehetett lényegtelen tévedésnek tekinteni. A szerző következtetése az volt, hogy az I. rendű felperes ítélkező tevékenységét a települési önkormányzattól származó céges bevételei határozták meg.

[71] A törvényszék szerint a II. rendű felperes üzleti jóhírére is sértőek a kijelentések, mert a cikk úgy állította be, mintha a kft. a jelentős összegű vállalkozói díjakat az önkormányzattal kötött szerződése alapján, az I. rendű felperes ítélkező tevékenységére tekintettel, nem pedig saját szakmai tevékenysége, eredménye és hozzáértése okán kapta volna.

[72] A 2020. január 6-i „Micsoda véletlen: két nappal a cég1-ítélet előtt számlázott a városnak a bírónő cége, személyék pedig az ítélethirdetés után fizettek” című cikk sérelmezett közléseit valótlan tényállításnak minősítette az elsőfokú bíróság. Az alperes által közzétett helyreigazításból a valótlan állítások, illetve a valóság is megállapítható volt. Kijelentéseinek valóságát az alperes a jelen perben sem bizonyította. Az alperes úgy fogalmazott, mintha az I. rendű felperes által hozott felmentő ítélet ezen jelentős, a korábbi bevételeket lényegesen meghaladó összegek közvetlen ítélethozatal utáni kifizetésével állt volna összefüggésben. Ezért az elsőfokú bíróság az összecszerúségnek és a fizetési időpontoknak jelentőséget tulajdonított; az e körülményeket érintő tévedés nem tekinthető lényegtelennek, a túlzó összeg és helytelen időpont az alperes állításait nyomatékosítják.

[73] A címbéli fordulat („személyék pedig az ítélethirdetés után fizettek”) tekintetében is igazoltnak találta a felperesek keresetösségi jogát, mivel a közlés nem kizárólag az önkormányzatot, hanem a II. rendű felperest és közvetve az I. rendű felperest is érintette.

[74] A második közlés utolsó szövegrészét („... más olyan nagy értékű munkát is találtunk I.r. felperes bírónőék cégének háza táján, ami összefüggéseket mutat bírói tevékenységével”) újságírói véleményként, következtetésként értékelte az elsőfokú bíróság, ezért e körben a keresetet elutasította.

[75] A 2020. január 6-án megjelent „Fegyelmi eljárás, jogkörmegvonás, érvénytelenített elnöki pályázat - Lépett az OBH a cég1-vezéreket felmentő, személyekkel pacsizó bírók ügyében” című cikk közlései kapcsán is az alperes által közzétett helyreigazításnak tulajdonított jelentőséget azzal, hogy a jelen perben sem igazolódott a kifogásolt állítások valósága. A sajtóanyag a korábbi cikkekben írtakat ismételte meg (a II. rendű felperes 800 millió forintos megrendelést kapott a települési önkormányzattól, a cég két nappal a felmentő ítélet előtt adott le számlát személyéknak, akik azt az ítélet után ki is fizették). Ezért e közlések valótlanosságát és jogsértő jellegét is megállapította az elsőfokú bíróság.

[76] A fentiek alapján a jóhírnév megsértését valamennyi alaposnak ítélt kereseti kérelem tekintetében a Ptk. 2:51. § (1) bekezdés *a)* pontja alapján állapította meg, egyebekben a keresetet elutasította. A jogsértés következményeként a Ptk. 2:51. § (1) bekezdés *b)* pontja szerint az alperest eltiltotta a további jogsértéstől és a Ptk. 2:51. § (1) bekezdés *c)* pontja értelmében kötelezte elégtételadásra.

[77] A Ptk. 2:52. § (1) bekezdésében írt sérelemdíj iránti igényt részben találta megalapozottnak. Indokolása szerint a megállapított jogsértések jellegük, súlyuk folytán köztudomásúak, alkalmasak nem vagyoni hátrányok okozására. Az összecszerúséget a Ptk. 2:52. § (3) bekezdésére tekintettel határozta meg, értékelve a jogsértés súlyát, ismétlődő

jellegét, a felróhatóság mértékét, a jogsértéseknek a felperesekre és környezetükre gyakorolt hatását.

[78] Az I. rendű felperes esetében tekintettel volt arra, hogy a kereset csak kisebb részben volt alapos; a valótlan és sértő közlések alapján azonban az I. rendű felperes is igényt tarthatott sérelemdíjra. Nyomatékkal vette figyelembe, hogy az I. rendű felperesnek az ítélező tevékenységével összefüggő közügyek megvitatása tekintetében magasabb a törési kötelezettsége, de az nem terjed ki a nyilvánvalóan valótlan tényállításokra. Az alperes valótlan tényállításai nagymértékben alkalmasak voltak az I. rendű felperes bírói tekintélyének csökkentésére, megingatására, illetve a bírói függetlenségbe vetett hit, ezáltal az igazságszolgáltatás függetlenségébe vetett bizalom csorbítására. Ez utóbbi körülményekre azonban az I. rendű felperes sérelemdíj iránti igényt nem alapíthatott. Jelentőseget tulajdonított annak, hogy az I. rendű felperes bíróként nem volt abban a helyzetben, hogy a sajtó nyilvánossága előtt az általa elbírált ügyről nyilatkozzon, illetve a vele kapcsolatban megjelentekkel összefüggésben saját álláspontját kifejtse, a közölt tényeket pontosítsa. Külön bizonyítás nélkül tényként fogadta el azokat a köztudomású hátrányokat, amelyek az I. rendű felperest a valótlan közlésekkel összefüggésben érték; szűkebb és tágabb környezetében családtagjai, barátai, rokonai, kollégái előtt magyarázkodásra kényszerült. Nem vette figyelembe a köztudomású sérelmeket meghaladó hátrányokat, mert e körben az I. rendű felperes bizonyítást nem ajánlott fel.

[79] Bár vizsgálódási körébe vonta az I. rendű felperest a bírói munkája során ért hátrányokat (a fegyelmi eljárást, a vagyongyarapodásra vonatkozó vizsgálatot és azt, hogy ítélező tevékenységet nem folytathatott), azokat azonban a sérelemdíj összegszerűségének meghatározása során azért nem vette figyelembe, mert e következményeket nem a perben megállapított jogsértések eredményezték, hanem a cikkekben feltárt, az elfogultság lehetőségét felvető valós tények. Önmagában az, hogy az I. rendű felperes fegyelmi felelősségének megállapítására, vagy bármilyen más módon történő elmarasztalására nem került sor, nem alapozza meg az alperes felelősségét és nem bizonyítja a cikkekben írtak valótlanosságát; a vélemények, értéktételek, következtetések valóságtartalma eleve nem is vizsgálható.

[80] Az elsőfokú bíróság megállapította, hogy a fegyelmi eljárás megindításának oka az I. rendű felperesnek a II. rendű felperesen keresztül fennálló, a települési önkormányzathoz fűződő kapcsolata, esetleges gazdasági érdekeltsége volt. Az I. rendű felperesnek tudnia kellett arról, hogy a sajtó és a közvélemény a cég1 Zrt.-t, annak vezetőit a települési önkormányzattal, illetve annak vezetésével összekapcsolja, függetlenül a valós tényektől. Ennek ellenére nem jelentette be az eljáró tanács elnökének, illetve a kollégiumvezetőnek, hogy tulajdonosa a szintén építőiparban érdekelt II. rendű felperesnek. Az I. rendű felperes a büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény (a továbbiakban: Be.) 14. § (1) bekezdés e) pontja szerinti elfogultsági kifogást sem terjesztett elő, és e magatartásával jelentősen csorbította a települési Törvényszék tekintélyét, a bírósági eljárásba vetett közbizalmat. Ezért a törvényszék következtetése szerint az I. rendű felperes a vele szemben indult eljárásokat és az azokkal összefüggő intézkedéseket, mint nem vagyoni hátrányt az alperessel szemben nem érvényesítheti.

[81] Az összegszerűség meghatározása során figyelembe vette a jogsértés ismétlődő jellegét, az alperes gondatlan eljárását, majd valamennyi körülmény értékelésével az I. rendű felperest megillető sérelemdíj összegét 1.000.000 forintban állapította meg. Az elsőfokú bíróság megítélése szerint ez a mérték alkalmas arra, hogy az alperest visszatartsa a további jogsértéstől, tekintettel az alkalmazott objektív jogkövetkezményekre és a már közölt helyreigazításokra. A további sérelemdíj iránti igényt elutasította.

[82] A II. rendű felperes esetében mérlegelte, hogy a kft. jogi személy, ezért az őt ért nem vagyoni hátrányok, mint a szakmai jó hírét csorbító tényezők voltak figyelembe vehetők. Hangsúlyozta, hogy a II. rendű felperes törvényes képviselője a céget ért nem vagyoni hátrányokat semmilyen módon nem igazolta. Bizonyítatlannak találta azt is, hogy a kft. az általa megjelölt összegű vállalkozói díjtól esett volna el; az elmaradt vállalkozói díj, mint vagyoni hátrány sérelemdíjként nem is érvényesíthető, kártérítési igényt pedig a II. rendű felperes nem terjesztett elő.

[83] Köztudomású tényként értékelte, hogy a cikkek miatt szakmai körökben a II. rendű felperes törvényes képviselőjének is magyarázkodnia kellett, az építőiparban rá rossz fényt vetettek az alperes valótlan közlései. Ezért az elsőfokú bíróság arra következtetett, hogy az alkalmazott objektív jogkövetkezmények és a közzétett helyreigazítások mellett, a jogsértés súlyára (a II. rendű felperes nem szakmai hozzáértése, hanem bírósághoz fűződő kapcsolata miatt nyert meg nagy összegű önkormányzati megrendeléseket), ismétlődő jellegére, az alperes felróható gondatlan eljárására tekintettel a II. rendű felperest ért hátrányok kompenzálására és alperes további jogsértéstől való visszatartására 500.000 forint összegű sérelemdíj lehet alkalmas. Ezt meghaladóan a keresetet elutasította.

[84] A törvényszék a késedelmi kamat tekintetében a Ptk. 6:155. §-a alapján rendelkezett. tanú2 tanú meghallgatását szükségtelennek tartotta, mert az alperes nem vitatta az I. rendű felperessel szemben indult eljárásokat és a bíróságon belül bekövetkezett hátrányokat; másrészt ezek a kedvezőtlen események nem a cikkek jogsértő részei folytán érték a felet.

[85] A perköltségről a pernyertesség-pervesztesség arányára tekintettel határozott a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 83. § (2) bekezdése és a 102. § (1) bekezdése alapján.

[86] Az elsőfokú bíróság ítélete ellen valamennyi fél fellebbezett.

[87] Az I-II. rendű felperések fellebbezésükben az elsőfokú ítélet részbeni megváltoztatását, a keresetüknek való teljes helyt adást, az alperes perköltségben marasztalását kérték.

[88] Elsőként az elsőfokú ítélet téves megállapításait idézték.

[89] A [2] bekezdésben írtakkal ellentétben a II. rendű felperes 2018-ban kötött szerződesei hozzávetőleg nettó 125.000.000 forintra vonatkoztak.

[90] A [73] bekezdés tartalma azért téves, mert az OBH elnöke által 2020 januárjában elrendelt belső vizsgálat nem konkrétan a cég1-ügy kivizsgálására, hanem a település1i Törvényszék akkori elnökének igazgatási tevékenységére vonatkozott.

[91] A [131] bekezdésében írtak szerint a cég1 Zrt. a település1 Megyei Jogú Város Önkormányzatától vállalkozási szerződések keretében megrendeléseket kapott. Erre vonatkozó adatok azonban nem állnak rendelkezésre, e körülményekre bizonyítás sem folyt. Tényként állapítható meg azonban, hogy a település1i Törvényszék előtt folyamatban volt büntető ügy nem a cég1 Zrt. és település1 Megyei Jogú Város Önkormányzata közötti szerződéssel kapcsolatban indult.

[92] A [142] bekezdésben foglaltakkal ellentétben a II. rendű felperes és az önkormányzat gazdasági kapcsolatából nem származott jelentős bevétel; a cikksorozat számadatai nem felelnek meg a valóságnak.

[93] Aggályosnak ítélték az elsőfokú ítéletnek a település1i szocialista városvezetésre utaló fordulatait; az eljárás szempontjából nincs jelentősége a városvezetés politikai irányultságának.

[94] Sérelmezték a dr. ügyvéd1 ügyvédhez kapcsolódó megállapításokat, mert azokra vonatkozóan bizonyítás nem folyt. ügyvéd2 nem az I. rendű felperes anyja, az I. rendű felperes anyja soha nem dolgozott ügyvédként, dr. ügyvéd1 ügyvéddel a II. rendű felperesnek soha semmilyen gazdasági vagy jogi kapcsolata nem volt.

[95] Ezt követően elemezték az egyes közlésekre vonatkozó ítéleti indokokat.

[96] A 2019. december 16-i „személyék pénzelték a cég1-vezéreket felmentő bírónő családi cégét” című írás sérelmezett kijelentései tekintetében a felperesek kifogásolták, hogy az alperes nem jelölte meg, milyen való tényekből vonta le következtetéseit. Az elsőfokú bíróság ezért iratellenesen jutott arra a következtetésre, hogy a publikáció állításainak ténybeli alapját az ítéletben megjelöltek képezik. Kétségtelen, hogy az alperes már a cikk megírásakor is ismerte a II. rendű felperes megbízásaival kapcsolatos adatokat, rendelkezett a vállalkozási szerződésekkel (melyek egyes részeit a sajtóanyagba is beillesztette), mindezek ellenére valótlan számokat közölt az olvasókkal. A közlemény azt is tartalmazza, hogy az újságíró megkereste az OPTEN cégtárat a II. rendű felperes bevételeinek megállapítása céljából. Mindezek alapján a szerző tudatosan, egyenes szándékkal kizárólag hatásvadászatra és figyelemfelkeltésre törekedve egy általa tudottan valótlan tényalapon tette közzé egy korrupciós bűncselekmény tényállásával egyenértékű állításait [a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (a továbbiakban: Btk.) 294. §-a szerint minősülő hivatali vesztegetés elfogadása]. Hivatkoztak a BH2011. 186. számú eseti döntésre, amely szerint a közszereplővel kapcsolatban olyan tényre utaló kifejezések napilapban, olvasói levélben való közlése, amelyek valóságuk esetén alkalmasak a közszereplő ellen büntetőeljárás indítására, túlmegy a szabad véleménynyilvánítás alkotmányos szabadságán.

[97] A sajtóközlemény tartalmának a PK 12. számú állásfoglalásban írt szempontrendszer szerinti vizsgálata alapján egyértelmű az a közfelfogás, amely korrupciós cselekményt lát a közlésekben; ezt az értelmezést az elsőfokú ítélet [170] bekezdése is megerősíti. Ezért alaptalanul jutott az elsőfokú bíróság arra a következtetésre, hogy a második közlés elemeit egymástól elszigetelve kell kezelni – a kijelentés második részét („... igencsak szép eredmény egy fiatal házaspárnak ennyiből egy ilyen, alább látható pompás otthont teremteni település1 Rózsadombján.”) a törvényszék is valótlan tényállításnak tekintette. Amennyiben az első közlés újságírói véleményként értékelendő, úgy valótlan tényekből levont nyilvánvalóan okszerűtlen következtetés, amely kifejezetten sértő és bántó.

[98] A publikáció kifogásolt szövegrészeinek sértő jellege tekintetében az indokolás ellentmondásait emelték ki: az elsőfokú bíróság következtetése szerint a kijelentések nem korrupciós bűncselekmény elkövetésére utaltak, hanem az I. rendű felperes ítélező tevékenységében való befolyásolhatóságára [139]. Ezzel szemben az ítélet azt is állítja, hogy az I. rendű felperes ítélező tevékenységét a település1 önkormányzattól származó céges bevételei határozták meg (a cikk másik közlése). Egy bíró számára kifejezetten bántó közlés, ha korrupciós cselekménnyel – akár a befolyásolhatóság említésével – összefüggésbe hozzák. A felperesek érvelése szerint a cikksorozat első elemében nem az összeférhetetlenség, hanem a való ténybeli alapot nélkülöző korrupció gondolata dominál. A szerző ezeket a valótlan kijelentéseket vitte végig publikációiban annak tudatában, hogy állításainak ténybeli alapja valótlan. Az írás harmadik közlése tekintetében az alperes helyreigazítást is közzétett.

[99] A 2019. december 17-én megjelent „Vizsgálatot rendelt el az OBH a cég1-vezéreket felmentő, de cégével személyéknak bedolgozó bírónő ügyében” című cikk sérelmezett kijelentései tekintetében tévesnek ítélték az elsőfokú bíróság következtetését. Álláspontjuk szerint ezek a közlések a korrupcióval kapcsolatos tényállítások; a szerző azt a való tény, hogy az I. rendű felperes közreműködött a felmentő ítélet meghozatalában, összekötötte azzal a valótlan ténnyel, hogy korábban a II. rendű felperes éves bevétele kevesebb volt, mint amennyit a három rövid határidejű munkáért kapott. A Bjt.

rendelkezéseinek idézése nem teszi az átlagos olvasó számára egyértelművé a jogi helyzetet; az újságíró eleve valótlan tények alapján keresett összefüggéseket, ezért megállapításai nem lehetnek okszerűek. Minden valós alap nélkül keltik azt a hamis látszatot, hogy az I. rendű felperes jogszabálysértő módon járt el, tekintettel arra, hogy bíróként összeférhetetlenséget eredményezett a korlátozott tagsági jogviszonya, valamint arra, hogy a cég1-ügyben nem jelentett elfogultságot. Annak hamis látszatát keltik, mintha a felpereseknek kapcsolata lenne a településli polgármesterrel, ami befolyásolhatta az I. rendű felperest az ítélezési tevékenységben.

[100] A 2019. december 19-i „A cég1-üggyel vége a bírói »függetlenség« mítoszának!” című publikáció ítéletbe foglalt értelmezését is vitatták. Téves az elsőfokú bíróság következtetése, amely szerint a kifogásolt szövegrészek nem azonosak azzal a tényállítással, hogy az I. rendű felperes jogszabálysértő módon járt el az ítélelhozatal során. A cikk kijelentései azt a hamis látszatot keltik, hogy az I. rendű felperes korrupt és a településli Megyei Jogú Város Önkormányzata, valamint a II. rendű felperes között létrejött ügyletek az I. rendű felperest az ítélező tevékenységében befolyásolták. Amennyiben e közlések véleménynek minősülnek, úgy valós ténybeli alap nélküliek, indokolatlanul bántók és megalázók, túlmennek a szabad véleménynyilvánítás határán.

[101] A 2020. január 6-i „Fegyelmi eljárás, jogkörmegvonás, érvénytelenített elnöki pályázat – Lépett az OBH a cég1-vezéreket felmentő, személyekkel pacsizó bírók ügyében” című cikk esetében sérelmezték, hogy a második közlés első fordulátát („Két olyan bíró is tagja volt a személy beszállítóinak számító cég1-vezéreket felmentő bírói tanácsnak, akik lekötöztetettjei a településli szocialista városvezetésnek”) az elsőfokú bíróság újságírói véleménynek tekintette. A PK 12. számú állásfoglalás II. és III. pontjának alkalmazásával az állapítható meg, hogy ez a kijelentés valótlan tényállítás; az nyilvánvalóan sérti az I. rendű felperes jóhírnév védelméhez fűződő személyiségi jogát, mert minden alap nélkül korrupciós cselekménnyel hozza őt összefüggésbe. A „lekötöztetettséget” nyomatékosítja az újságíró, amikor a valótlan és sértő állításnak nagyobb hangsúlyt adva az említett jogügylet nagyságrendjét is eltúlozza.

[102] A 2020. január 6-án megjelent „Micsoda véletlen: két nappal a cég1-ítélet előtt számlázott a városnak a bírónő cége, személyék pedig az ítélelthírdetés után fizettek” című cikk sérelmezett közléseire vonatkozó ítéleti indokokkal részben egyetértettek. Tévesnek tekintették azonban az utolsó kijelentés („... más olyan nagy értékű munkát is találtunk I.r. felperes bírónőék cégének háza táján, ami összefüggéseket mutat bírói tevékenységével.”) újságírói véleménynek, következtetésnek minősítését. Álláspontjuk szerint a közlés kijelentés formájában jeleníti meg azt a tényállítást, amelyre az egész cikksorozat épül: a felperesek jogellenes korrupciós cselekményt követtek el. Az alperes erre vonatkozó bizonyítást nem ajánlott fel, tényállításának valóságtartalmát nem igazolta; a közlés az EH2011. 2396. számú eseti döntés értelmében sértő. A burkolt állítás úgy mutatja be a felpereseket, mintha az I. rendű felperes ítélező tevékenységét a II. rendű felperes gazdasági tevékenységének függvényében végezné.

[103] A fellebbezők érvelése szerint a 2020. szeptember 8-i „Vádirat közelébe sem kerülhet többé a településli bírósági botrány főszereplője, I.r. felperes” című cikk kifogásolt közléseivel, valótlan állításokkal az alperes egy valóságot torzító helyzetet alakított ki, ami megtevesztéshez vezetett.

[104] Sérelmezték, hogy az ítélet indokolásában is megjelölt meghatalmazással kapcsolatban bizonyítás nem folyt. Az elsőfokú bíróság tényként fogadta el az alperes által leírtakat annak ellenére, hogy ügyvéd2 nem az I. rendű felperes anyja; az I. rendű felperes anyja nem dolgozott soha ügyvédként és dr. ügyvéd1 ügyvéddel a II. rendű felperesnek semmilyen gazdasági vagy jogi kapcsolata nem volt. Az tény, hogy egy több mint négy évvel

korábbi, a II. rendű felperest érintő változásbejegyzési ügyben egy meghatalmazáson helyettesítésre jogosultként szerepelt dr. ügyvéd ügyvéd. Ebből azonban okszerű következtetés nem vonható le a felperesekkel fennálló kapcsolatra, a cég-üggyel való összefüggésre. A szerző kijelentésével a cikksorozatban visszatérően korrupcióval megvádolt felpereseket gazdasági érdekeltségen keresztül magukkal a vádlottakkal kívánja összekapcsolni.

[105] A felperesek álláspontja szerint alaptalanul jutott az elsőfokú bíróság arra a következtetésre, hogy a cikk második kijelentése nem tekinthető sem valótlan tényállításnak, sem a való tények hamis színben való feltüntetésének. A publikáció valamennyi közlése tényállítás. Az I. rendű felperes bejelentési kötelezettségét nem sértette meg; tagsági jogviszonyáról a településli Törvényszék elnökének már korábban is tudomása volt. Kiemelték, hogy a Bjt. 40. § (2) bekezdése, az Integritási Szabályzat 10. §-a értelmében az I. rendű felperes személyes közreműködés nélküli korlátolt felelősségű tagsága jogszabályba nem ütközött, bejelentési kötelezettséget sem vont maga után. Ezért az „elfelejtette jelezni” fordulat azt a hamis látszatot kelti és állítja burkoltan, mintha az I. rendű felperes tagsági jogviszonya vagy az önkormányzattal kötött ügylet összeférhetetlen lett volna bírói hivatásával. A közlés további része („Szám láikat egyébként az ítélethirdetés előtt állították ki és küldték meg az önkormányzatnak”) burkoltan a cikksorozat korábbi, helyreigazítással érintett állítását ismétli meg.

[106] A felperesek kifogásolták a sérelemdíj mértékének meghatározását is, figyelemmel a Ptk. 2:52. § (3) bekezdésére. Érvelésük szerint a jogsértés súlyát növeli, hogy az I. rendű felperest a Bjt. 43. §-a és a 44. § (1)-(2) bekezdése alapján, bírói hivatása okán, nyilatkozattételi korlátozás terheli; a vele szemben folyt lejárato kampánnyal szemben kiszolgáltatottabb másoknál. A valótlan állítások az I. rendű felperes személyén keresztül az egész igazságszolgáltatásba vetett bizalom megrendítésére alkalmasak voltak. Az elsőfokú bíróságnak azt is értékelnie kellett volna, hogy a sérelmezett közlések alapján tett feljelentés nyomán az alperes újságíróját gyanúsítottként hallgatták ki rágalmozás vétségének megalapozott gyanúja miatt; ezzel kapcsolatban is hivatkoztak a BH2011. 186. számú eseti döntésre. Jelentőséget kívántak tulajdonítani annak is, hogy az alperes újságírója a büntetőeljárásban vele szemben közölt gyanúsítást követően sem tanúsított mértéktartó magatartást; újabb valótlan közléseket tett közzé, beillesztve a helyreigazítással érintett valótlan kijelentéseket is. Súlyozottan kérték értékelni a jogsértés ismétlődő jellegét (1 év és 3 hónap, 10 cikk), ami a jogsértés tartósságát tükrözi, és hosszabb ideig tartó hátrányt jelent a személyiségi jog jogosultjának sérelmére.

[107] A felperesek érvelése szerint a felróhatóság fokozatainak a sérelemdíj összezszerűségének megállapítása során van jelentősége. Az elsőfokú bíróság tévesen állapította meg az alperes eljárásának gondatlanságát; a szerző birtokában voltak a II. rendű felperes vállalkozási szerződésai (azok egy részét a publikációba is beillesztette) és az OPTEN cégtárból is tudakozódott. Az újságíró tehát ismerte a valós adatokat, ennek ellenére tudatosan téves számokat jelölt meg, szándékosan ferdítve a valóságot. Kiemelték e körben az ítéleti indokolás ellentmondásos tartalmát: a jogsértés megállapítását a bíróság kizárólag a nem valós számadatok cikkekben történő szerepeltetésére alapozta, míg ugyanezen indokok alapján a kereset más pontjait elutasította.

[108] Sérelmezték, hogy az elsőfokú bíróság az ingatlanvásárlással kapcsolatos közlés kivételével kizárólag azokban a kérelmekben állapította meg a jogsértést, amelyekre vonatkozóan a sajtó-helyreigazítási eljárásban az alperes felelősségét elismerte. A sajtó-helyreigazítási eljárás azonban ítélt dolgot nem teremt, annak megindítása, lefolytatása nem előfeltétele a személyiségi jogi pernek.

[109] Érvelésük szerint a véleménynyilvánítási szabadság nem foglalja magában a büntetőeljárásban eljáró bírót érintő vélemény kifejtésére vonatkozó széles körű szabadságot, mert a felperesek az alperes közlései tekintetében nem minősülnek közszereplőnek. Kétségtelen, hogy a cég1-per közérdeklődésre számot tartó közügy. Az alperes cikkei azonban nem a vádlottak büntetőjogi felelőssége körében fogalmaztak meg közléseket, hanem kifejezetten a bíró személyével kapcsolatban, a magánszférájába tartozó kérdésekről (hol lakik, miből vette ingatlanát), amelyek nélkülözik a közügy kategóriájának fogalmi alapjait, ezért a felperesek e tekintetben közszereplőnek nem tekinthetők. Az alperes írásaiban a felperesek személyét érintő állításait nem feltételezések, következtetések formájában közölte az olvasókkal; az újságíró a publikációban perdöntő bizonyítékokra hivatkozott, a dokumentumokból azonban csak a közölteket látszólag alátámasztó részleteket ragadta ki. Mindemellett a közhiteles és bárki számára nyilvánosan elérhető nyilvántartási adatokkal szemben is szándékosan tett olyan állításokat, amelyek célja a felperesek lejáratása és az igazságszolgáltatás rossz színben történő feltüntetése volt. A valótlan állítások közzétele előtt a szerző nem kísérelte meg felkeresni a II. rendű felperest és a kijelentésekről őt nem nyilatkoztatta. E mulasztással összefüggésben az Alaptörvény IX. cikkének (2)-(3) bekezdéseit, az Smtv. 4. és 10. §-át emelték ki, idézve a Kúria Pfv.IV.21.209/2021/5. számú határozatának megállapításait.

[110] A sérelemdíj összegszerűségét illetően tévesnek tartották azt a következtetést, amely szerint az I. rendű felperessel szemben a fegyelmi eljárásra, a vagyongyarapodásra vonatkozó vizsgálatra, ítélezési tevékenységének elmaradására nem az alperes közlései miatt került sor. Ellentmondásosnak értékelték az érdemi döntés [186] bekezdésének indokait: az elsőfokú ítélet valótlan tényalapra hivatkozott a sérelemdíj iránti igény elutasítása tekintetében, majd az I. rendű felperes számára hátrányként jelentkező eljárások megindításának okaként az alperes cikkeinek valós tényeire utalt. Az I. rendű felperessel szembeni eljárások és az ítélekezésből való eltávolítása kifejezetten a cikkekben írt valótlan adatok következménye volt, és arra vezethető vissza, hogy az alperes újságírója tudatosan valótlan adatokat tüntetett fel publikációiban. Az ítélet szerint az alperes nem vitatta, hogy milyen eljárások indultak az I. rendű felperessel szemben, illetve milyen következményei voltak a cikkeknek a bíróságon belül. Ezért az elsőfokú bíróság túlterjeszkedett az ellenkérelmen, amikor a sérelemdíj mértékének meghatározása során e körülményeket nem értékelte.

[111] Kifogásolták, hogy a törvényszék a köztudomású sérelmeket meghaladó hátrányokat nem vette figyelembe a bizonyítási indítványok hiányára hivatkozással. Előadták, hogy indítványozták a települési Törvényszék kollégiumvezetője, tanú2 tanúként meghallgatását, aki nyilatkozni tudott volna arról, hogy az alperes cikkei alapján indultak eljárások az I. rendű felperessel szemben. A tanú vallomásával igazolhatta volna azokat a hátrányokat, amelyek az I. rendű felperest a bíróságon belül érték. Köztudomású hátrányon túl az I. rendű felperes nem részesült a teljes bírói karnak folyósított jutalomból (2020. július 15.) és az egy fizetési fokozattal történő soron kívüli előre sorolásban.

[112] Sérelmezték, hogy az elsőfokú bíróság a sérelemdíj összegszerűségének meghatározása során mellőzte az alperes által nem vitatott, illetve köztudomásúnak tekintendő tényeket. A per tárgyává tett sajtóközlemények hátrányosan érintették a felperesek társadalmi megítélését; a tényállítások az egész ország nyilvánossága előtt visszaéléssal vádolták őket. A közlések rendkívül széles körben elterjedtek, egyes valótlan állítások szórólapokon és a helyi ingyenes újságokban is megjelentek; a cikkek tartalmát országos napilapok, internetes médiumok és országos televíziók is átvették. A felpereseknek magyarázkodniuk kellett, az egész ország előtt lejáratták őket. Az I. rendű felperes karrierjét, bírói tekintélyét, a II. rendű felperes szakmai elismerését és hírnevét csorbították az alperes

közlései; ezért az elsőfokú ítéletben meghatározott összegek a nem vagyoni hátrányok kompenzálására alkalmatlanok.

[113] Elmulasztotta értékelni az elsőfokú bíróság a cikkekhez, illetve az azokat átvevő hírportálokhoz fűzött olvasói kommenteket; a megjegyzések alapján az olvasók többsége a minden alapot nélkülöző valótlan állítások miatt becsmérlő, sértő, alpári kifejezéseket tartalmazó véleményeket fogalmazott meg az I. rendű felperesről, ami lelki megrázkódtatást okozott számára.

[114] A II. rendű felperes egy sikeres, Csongrád-Csanád Megyében folyamatosan működő cég, amely számos alkalommal nyert közbeszerzési projekteket és dolgozott magánrendelők, cégek és önkormányzatok részére is. Az éveken keresztül felépített, megbízható cégről alkotott kép kialakítása és a kifogástalan munkavégzés mellett a cikksorozat jelentős hátrányt jelentett a kft. működésében. Az elsőfokú ítéletben meghatározott mértékű sérelemdíj visszatartó erővel nem rendelkezik.

[115] Az alperes fellebbezésében az elsőfokú ítélet részbeni megváltoztatását, a kereset teljes elutasítását és a felperések perköltségben való marasztalását kérte. A másodfokú bíróság felülbírálati jogkörét a Pp. 369. § (3) bekezdés c) pontjában jelölte meg. Érvelése szerint az elsőfokú ítélet sérti a Ptk. 2:43. § d) pontját, a 2:44. § (1) bekezdését, a 2:45. § (2) bekezdését, a 2:52. §-át.

[116] A 2019. december 16-i „személyék pénzelték a cég1-vezéreket felmentő bírónő családi cégét” című írás második közlése tekintetében vitatta a jogsértő jelleget; a kijelentés az alapul szolgáló tény valótlanúsága esetén sem tekinthető indokolatlanul bántónak vagy sértőnek. Az újságíró a közléssel azt kívánta kifejezésre juttatni, hogy a II. rendű felperes és a település1 Megyei Jogú Város Önkormányzat között fennálló szerződésekből származó munkák jövedelmezőbbek a bírói fizetésnél. A szerződésekben meghatározott vállalkozói díjak kifejezetten magas összegűek; erre figyelemmel az I. rendű felperes és házastársa jelentős vagyonra tett szert.

[117] Ugyanezen publikáció harmadik kijelentésével összefüggésben azt emelte ki, hogy a mondanivaló szempontjából nincs érdemi jelentősége a szövegrészletnek, amit a szerző a település1.hu internetes oldal adatai alapján fogalmazott meg. A cikkben szereplő összeg mértékének jelentősége nincs, az a PK 12. számú állásfoglalás alapján lényegtelen tévedés. A közlések a PK 14. számú állásfoglalás értelmében sem tekinthetők jogsértőnek. A felperések elismerték, hogy a település1 önkormányzat hivatalos honlapja, a település1.hu internetes oldal nem a valóságnak megfelelő összegeket jelentetett meg; emiatt az alperes felelősséggel nem tartozik.

[118] A 2020. január 6-i „Fegyelmi eljárás, jogkörmegvonás, érvénytelenített elnöki pályázat – Lépett az OBH a cég1-vezéreket felmentő, személyekkel pacsizó bírók ügyében” című cikk első közlése tekintetében is a sértő jelleg hiányát emelte ki. Tény, hogy a II. rendű felperes összesen 193.000.000 forint értékű megrendeléshez jutott, ami a tévesen megjelölt 800.000.000 forinthez képest jóval alacsonyabb összegű, mégis olyan mértékű, amely az átlagolvasó számára az I. rendű felperes település1 városvezetés irányában fennálló lekötöttségének látszatát megalapozhatja; ezért az összeg nagysága közömbös. Az a körülmény, hogy az ítélet után történt-e a kifizetés vagy sem, nem alapozza meg a felperések jóhírnévhez fűződő személyiségi jogának megsértését, mert a PK 12. számú állásfoglalás II. pontja értelmében a kifogásolt közlést a maga egészében kell vizsgálni.

[119] Ugyanezen írás első közlése és második kijelentésének második fordulatak (,,Az egyik bírónő, I.r. felperes és férje építőipari cége 800 milliós megrendelést kapott a várostól a cég1-ügy másodfokú tárgyalása előtt”) jogsértő jellegét is vitatta.

[120] A 2020. január 6-án megjelent „Micsoda véletlen: két nappal a cég1-ítélet előtt számlázott a városnak a bírónő cége, személyék pedig az ítélethirdetés után fizettek” című cikk címe („személyék pedig az ítélethirdetés után fizettek”), első közlése és a második kijelentés első fordulata („... december 17-én érkezett is a számlát a hivatal, másnap pedig a fizetést is visszaigazolták”), tekintetében is a jogsértő jelleg hiányára hivatkozott. Érvelése szerint az összecszerülésben való tévedés, valamint a fizetés megtörténte utalás a PK 12. számú állásfoglalás II. pontjára figyelemmel nem teszi lehetővé a jogsértés megállapítását; a sérelmezett szövegrészek nem sértő és bántó jellegűek.

[121] Az alperes érvelése szerint az elsőfokú bíróság nem vette figyelembe, hogy az I. rendű felperes bírói tekintélyének csökkentése, megingatása, a bírói függetlenségbe és az igazságszolgáltatás függetlenségébe vetett hit, bizalom csorbítása nem az alperes cikkeinek, hanem az I. rendű felperes saját felróható magatartásának a következménye. A pártatlanság látszatának a hiánya alkalmas nemcsak az I. rendű felperes, hanem tágabb értelemben az igazságszolgáltatás tekintélyének csorbítására. Az I. rendű felperes nem tett meg mindent a pártatlanság látszatának fenntartása érdekében, ezért ezzel okozati összefüggésben, neki felróhatóan érték hátrányok és kényszerült magyarázkodásra családja és ismerősei körében. Ezért jelentős mértékben eltúlzottnak tekintette az elsőfokú ítéletben meghatározott sérelemdíj összegét mindkét felperes tekintetében, és annak mérséklését kérte.

[122] A felperesek fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú ítélet helybenhagyását célozta az alperes jogorvoslati kérelmével érintett körben.

[123] A 2019. december 16-i „személyék pénzelték a cég1-vezéreket felmentő bírónő családi cégét” című írás közléseinek jogsértő jellegével összefüggésben azt emelték ki, hogy a közfelfogásban korrupciós cselekmény elkövetéseként jelent meg a cikk tartalma, amely alkalmas a felperesek hátrányos megítélésére. A Fővárosi Törvényszék 2021. szeptember 21-i tárgyalási jegyzőkönyvét (22.P.22.747/2020/23. számú irat) idézték annak alátámasztására, hogy az elsőfokú eljárásban is vitatták az alperes által közölt számadatok forrását. Mivel az újságíró rendelkezett a vállalkozási szerződésekkel, szándékosan és hatásvadászatra törekedve közölt téves adatokat; a helyreigazítás közzétételét követően a valótlaniságot újabb cikkeiben is állította.

[124] A 2020. január 6-án megjelent „Fegyelmi eljárás, jogkörmegvonás, érvénytelenített elnöki pályázat – Lépett az OBH a cég1-vezéreket felmentő, személyekkel pacsizó bírók ügyében” című publikáció kijelentéseinek tekintetében a jogsértő jelleg közfelfogás szerinti fennálltára hivatkoztak. A szerző a jelentősen eltúlzott mértékű vállalkozói díjjal összefüggésbe hozta az I. rendű felperes lekötelezettségét a települési városvezetés irányában. Az összecszerülésnek azért van jelentősége, mert ezzel kívánja a cikk igazolni a korábbihoz képest aránytalanul nagy bevételt a cég1-ügy tárgyalásának időszakában.

[125] Az ugyancsak 2020. január 6-i „Micsoda véletlen: két nappal a cég1-ítélet előtt számlázott a városnak a bírónő cége, személyék pedig az ítélethirdetés után fizettek” című írás jogsértő jellegével kapcsolatban is a közfelfogásra utaltak. Helyesen következtetett az elsőfokú bíróság arra, hogy az összecszerülésnek és a kifizetés időpontjának jelentősége van, mert ezen állításokkal a szerző a felmentő ítélettel fennálló összefüggést sugall.

[126] A sérelemdíj összegére vonatkozó jogorvoslati előadásokat azért vitatták, mert az alperes eljárásának felróhatóságát az eljárás adatai igazolták. Az I. rendű felperes személyes közreműködés nélküli korlátozott felelősségű tagsága nem ütközött jogszabályba és bejelentési kötelezettséget sem vont maga után. Az alperes ellenben a valós adatok birtokában, a közhiteles nyilvántartások adataival ellentétben, tudatosan téves összegek megjelölésével szándékosan elferdítette a valóságot, majd a helyreigazítás után továbbra is elérhetővé tette, megismételte valótlan kijelentéseit.

[127] Az alperes fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú ítélet helybenhagyását célozta a felperesek fellebbezésével érintett körben. Egyetértett azzal az állítással, hogy az elsőfokú ítélet [2] bekezdése tévesen szerepelteti a közbeszerzési eljárások eredményeként elért bevételt, figyelemmel a [61] bekezdésben írtakra is. A valóság az, hogy a megjelölt bevétel nem 2018. évre, hanem a település1 Megyei Jogú Város Önkormányzatával létrejött valamennyi szerződés alapján illette meg a II. rendű felperest, a pontatlanságnak azonban a jogvita elbírálása szempontjából jelentősége nincs. A [73] bekezdés megállapítása helytálló az ügyészség sajtóközleménye alapján. A [131] bekezdés állításait az alperes cikkei számos adatot közölve igazolják; e körülményeket a felperesek sem a jelen perben, sem a korábbi sajtó-helyreigazítási perben nem vitatták. A cikk e részének valóságtartalmát a település1 Megyei Jogú Város Önkormányzata lenne jogosult kifogásolni a Legfelsőbb Bíróság PK 13. számú állásfoglalása értelmében. A [142] bekezdéssel összefüggésben megfogalmazott fellebbezési érvek azért nem alaposak, mert a II. rendű felperes összesen 193.000.000 forint értékű megrendelése is jelentősnek tekinthető. A téves számadat forrását és annak későbbi javítását az alperes megjelölte és a felperesek sem vitatták. A dr. ügyvéd1 ügyvédre vonatkozó megállapítások olyan, a másodfokú eljárásban nem vizsgálható új tények, amelyekre a felperesek az elsőfokú eljárásban nem hivatkoztak [Pp. 373. § (2) bekezdése]; csak a kapcsolat létét vitatták. A következtetés csak névazonosság esetén sem okszerűtlen, annak elégséges ténybeli alapja fennáll.

[128] A kifogásolt közlések jogsértő jellege tekintetében hangsúlyozta, hogy a cikksorozat szerzője a tények és összefüggések alapján okkal vetette fel az esetleges bírói összeférhetetlenség fennálltát. Nemcsak az I. rendű felperesnél merült fel az elfogultság látszata, hiszen a közzétett publikációk eredményeként a település1i Törvényszék elnöke az ügyet szignáló büntető kollégiumvezető-helyettesével szemben is fegyelmi eljárást indított. Az Országos Bírósági Hivatal elnöke pedig 2020 januárjában belső vizsgálatot rendelt el az ún. cég1-ügyben, amely több adminisztratív, igazgatási szabálytalanságot tárt fel. Ezért iratellenes az az érvelés, miszerint az alperes nem jelölte meg véleményének valós ténybeli alapját.

[129] Az alperes megítélése szerint tévesen értékelik a felperesek korrupciós bűncselekményre utalásként az egyes közléseket. Ezzel szemben az elsőfokú ítélet [139] bekezdésében helyesen szerepel, hogy a cikkek nem állították és nem is keltették azt a látszatot, hogy az I. rendű felperes a felmentő ítélettel korrupciós bűncselekményt valósított meg; a [139] és [170] bekezdés indokai nem ellentmondóak. A Btk. hivatali vesztegetés elfogadása törvényi tényállására vonatkozó fellebbezési hivatkozás sem alapos, mert annak elkövetési magatartására (jogtalan előny kérése, elfogadása vagy abban való egyetértés) az írás nem utalt. A cikksorozat felvetette, hogy az I. rendű felperes esetében felmerül az összeférhetetlenség kérdésének a vizsgálata; ez az újságírói vélemény valós ténybeli alapokon nyugszik, az okszerű következtetések nem hordoznak sértő jelleget.

[130] A sérelemdíj összegszerűsége tekintetében azt emelte ki, hogy a kereset a 2019. december 16. és 2020. szeptember 8. közötti időszakban megjelent hat cikket érint, további sajtóanyag a pernek nem volt tárgya. Az elsőfokú bíróság a 2019. december 16. és 2020. január 6. közötti időszakban megjelent három írás egyes közlései tekintetében állapította csak meg a jogsértést.

[131] Az alperes érvelése szerint nincs jelentősége annak, hogy az I. rendű felperes feljelentése alapján az újságíróval szemben rágalmozás vétsége miatt folyamatban lévő büntetőeljáráásban sor került a gyanúsított kihallgatásra. A büntető ügyben elsőfokú ítéletet nem hoztak, ezért a Be. 1. §-a értelmében a cikkek szerzője nem tekinthető bűnösnek.

[132] A felróhatóság fokának mérlegelése körében felelősségének csekélyebb mértékét hangsúlyozta. A cikkek szerzője a számadatok pontatlan feltüntetésekor gondatlanul járt el;

bár a vállalkozási szerződések birtokában volt, a településl Megyei Jogú Város Önkormányzatának téves adatokat közlő hivatalos honlapjáról is tájékozódott.

[133] Az alperes érvelése szerint a felperesek nem vitathatják a közszereplői minőséget. A cikkek mindegyike olyan tényről tudósít, melyből levont következtetés alapján okkal merülhet fel az I. rendű felperes bírói tevékenysége összeférhetetlenségének látszata, ez a téma a legszűkebben vett közügyek kategóriájába tartozik.

[134] Az I. rendű felperest a bíróságon belül ért hátrányok vonatkozásában tett tanúbizonyítási indítványt helyesen utasította el az elsőfokú bíróság. Bár valóban nem vitatta, hogy milyen eljárások indultak az I. rendű felperessel szemben, azt azonban részletesen kifejtette, hogy azok kizárólag az I. rendű felperesnek róhatók fel, és nem a cikkek folytán bekövetkezett joghátrányok. A településli Törvényszék kollégiumvezetője a döntések meghozatalában nem vett részt, ezért a hátrányok okára nem is tudna nyilatkozni.

[135] A felperesek és az alperes fellebbezése is alaptalan.

[136] Az elsőfokú bíróság ítéletének nem volt fellebbezés hiányában jogerőre emelkedett rendelkezése [Pp. 358. § (5) bekezdése], ezért azt a másodfokú felülbírálat teljes terjedelmében érintette, a fellebbezési kérelmek és ellenkérelmek korlátai között [Pp. 370. § (1) bekezdése].

[137] A felperesek jogorvoslati kérelmükben a tényállás részbeni módosítását kérték, illetve a támadott kijelentések újságírói véleményként, értéktételként minősítését sérelmezték az elsőfokú eljárásban már előadott jogi érvek alapján. Kifogásolták a sérelemdíj összezszerűségének megállapítását is, támadva az elsőfokú bíróság mérlegelési jogkörben hozott döntését. Az alperes fellebbezésében az elsőfokú ítélet Pp. 369. § (3) bekezdés c) pontja szerinti felülbírálatát kérte. Ezért a másodfokú bíróság az elsőfokú ítélet anyagi jogi felülbírálatát a Pp. 369. § (3) bekezdés a), c), d) pontja szerinti jogkörében eljárva folytatta le.

[138] A törvényszék által megállapított tényállással összefüggésben felhozott kifogásokat az ítéltábla részben alaposnak találta.

[139] Az elsőfokú ítélet [2] bekezdését úgy pontosítja, hogy a településl Megyei Jogú Város Önkormányzatával létrejött valamennyi szerződés alapján illette meg a II. rendű felperest 193 millió forint vállalkozói díj.

[140] Az érdemi döntésben írt bevétel 2018. évre vonatkozó megjelölésének téves voltát a sajtó-helyreigazítási per adatai, a helyreigazító közlemény tartalma, és az alperes fellebbezési ellenkérelme is alátámasztotta.

[141] Az ítéletben megállapított tényállás további módosítására nem volt indok. A [73] bekezdésnek az OBH elnöke által 2020 januárjában elrendelt belső vizsgálata okaira vonatkozó megállapítását a bíróság cég1-ügyben kibocsátott sajtóközleménye támasztotta alá (22.P.22.747/2020/8. számú irat melléklete). A [131] bekezdésnek a cég1 Zrt. és a településli önkormányzat közötti szerződéses kapcsolatra vonatkozó félmondatának a jogvita elbírálása szempontjából jelentősége nincs; a pernek nem volt tárgya annak feltárása, hogy a cég és az önkormányzat között milyen jogviszony állt fenn. A [142] bekezdésben a II. rendű felperes bevételei mértékének „jelentős” minősítése nem a tényállás része, hanem a törvényszék jogi indokolásának eleme; az az érdemi döntés Pp. 369. § (3) bekezdés c) pontja szerinti felülbírálata során vizsgálható. A településli városvezetés politikai irányultságának ítéletbeli megjelölése valós; önmagában e tény feltüntetése többlettartalmat nem hordoz, az elsőfokú bíróság ezzel összefüggésben további megállapítást nem tett, jogi következtetést nem vont le érdemi döntésében. A dr. ügyvéd1 ügyvéddel fennálló kapcsolat tekintetében az elsőfokú ítélet [154] bekezdése tartalmaz megállapításokat; a fellebbezésben kifogásolt fordulatok szintén a törvényszék jogi indokolásának részei, ekként a jogi következtetések helyességének körében, a Pp. 369. § (3) bekezdés c) pontja szerinti anyagi jogi felülbírálat során

értékelhetők, figyelemmel az alperes cikkében megjelenített meghatalmazás szövegére is (22.P.22.747/2020/8. számú irat melléklete).

[142] A fenti kiegészítéssel a törvényszék a tényállást helyesen állapította meg, feltárta a jogvita alapjogi érintettségét, az alkalmazandó anyagi jogszabályok körét; jogi következtetésével, érdemi döntésével és annak indokaival az ítéltábla egyetértett.

[143] Az elsőfokú bíróság helyesen indult ki abból, hogy az ügyben az alapjogi érintettség fennáll, és a cikkekben sérelmezett különböző megszólalásokra is a törvényszék által helyesen azonosított, közérdekű témában került sor.

[144] Az anyagi jogi felülbírálat körében a felperesek arra is hivatkoztak, hogy az elsőfokú bíróság téves jogértelmezés eredményeként tekintette őket közszereplőnek, holott ennek feltételei nem állnak fenn. Elsődleges jelentősége azonban nem ennek van, hanem annak, hogy a cikk közügy témájához kapcsolódik. A törvényszék az ítéletben ismertetett alkotmánybíróági gyakorlat, az AB határozatokban meghatározott értelmezési szempontok szerint helyesen vizsgálta a jogvita egyes elemeit. Ennek körében legelőször az előtte fekvő ügy valamennyi körülménye – köztük az érintettek (hivatásából eredő vagy eseti) közszereplő minősége – alapján arról döntött, hogy az értékelendő véleménynyilvánítás a közügyek vitájához tartozik-e.

[145] Az érdemi döntés [132] bekezdése helyesen tartalmazza a cég1-per és az azzal kapcsolatos információk felperesek által sem vitatott közügy jellegét. A települési építőipari vállalkozás működése, a vezetőivel szemben indult büntetőeljárás tekintetében széles körű társadalmi diskurzus folyt. A büntetőeljárásban bírói tisztségükben eljáró személyek hivatásukból fakadóan is közszereplők; a sajtófigyelem övezte per során tanúsított magatartásuk és ezzel összefüggésben az eljárás tisztességes volta, pártatlansága szintén közügynek minősül. Ennek során az I. rendű felperes – egyébként magánszférába tartozó – életkörülményei, jövedelmi-vagyoni viszonyai is figyelmet kaptak; az alperes fel kívánta hívni a köz érdeklődését a széles társadalmi nyilvánosságot érintő büntetőper elbírálásában részt vevő bíró esetleges érintettségére.

[146] A II. rendű felperes települési Megyei Jogú Város Önkormányzatával fennállt gazdasági kapcsolata, a helyi közösség részére végzett építőipari tevékenység és az annak finanszírozására fordított közpénzek felhasználása szintén a közérdeklődésre számot tartó kérdés; a II. rendű felperest kivételes közszereplővé emeli.

[147] Mindezek alapján helyes volt a felperesek közszereplőként minősítése, az értékelendő véleménynyilvánításnak pedig a közügyek vitájához sorolása, aminek következtében a szólásszabadság alkotmányos szempontjai felerősödtek, és a véleménynyilvánítással a felperesek személyiségvédelme korlátozottabbá vált. Az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata szerint a szólásszabadság és a személyiségi jogok érvényesülésének megfelelő egyensúlyát biztosítja a „közügy” kategóriának az előtérbe helyezése, a „közéleti szereplő” másodlagos szempontja mellett.

[148] Az ítéletben is felhívott alkotmánybíróági gyakorlat alapján ezért a megszólalások a véleménynyilvánítás magasabb fokú védelme alatt állnak. Ebből kiindulva kellett az elsőfokú bíróságnak az egyes keresetekben meghatározott közléseket aszerint értékelni, hogy a tényállítás vagy az értékítélet kategóriájába tartoznak-e, azon belül a megengedett vagy a jogsértő közlés szabályai alkalmazandók-e rájuk.

[149] A felperesek az együtt és az I. rendű felperes által külön előterjesztett keresetekben megjelölt közléseket valótlan tényállításként, illetve valós tény hamis színben feltüntetéseként minősítették. Az elsőfokú bíróság a PK 12. számú állásfoglalásban foglaltakat szem előtt tartva, a cikkek szövegeinek egészét, a szövegkörnyezetet, a kialakult közfelfogást, az átlagos tájékozottságú olvasó értelmezését megfelelően értékelve minősítette

a kifogásolt közléseket olyan véleménynyilvánításoknak, amelyeket a szöveg tényekből levont következtetésekként jelenít meg.

[150] Az I. rendű felperes a 2019. december 16-i írás első közlését, a 2019. december 17-i cikk kijelentéseit (első, második, harmadik közlés), a 2019. december 19-i publikáció közléseit, míg a felperesek a 2020. szeptember 8-i cikkben szereplő második kijelentést („...elfelejtette jelezni”) valós tény hamis színben feltüntetéseként határozták meg. Figyelman kívül hagyták azonban, hogy a való tények hamis színben való feltüntetése akkor valósul meg, ha a való tények egyoldalú, megtévesztésre alkalmas vagy önkényes módon való átcsoportosítása, egymás mellé helyezése miatt megváltozik az egyébként való tények tartalma. A látszatkeltés nem objektív tény állítása, ezért a hamis látszat keltése nem ad alapot jogsértés megállapítására, ezt a jogszabályi rendelkezések nem teszik lehetővé. Ebben a vonatkozásban kizárólag akkor lehet jogsértést megállapítani, ha valaki más személyre vonatkozó valótlan, sértő tényt állít, híresztel vagy való tényt hamis színben tüntet fel.

[151] Az elsőfokú bíróság kizárólag azt vizsgálhatta, hogy az alperes konkrét megnyilatkozásai során az általa megismert és közölt tényeket a felpereseket sértő módon, hamis színben tüntette-e fel.

[152] A jelen esetben azonban a felperesek által a keresetükben konkrétan megjelölt közlések egyikének sem lehet olyan ténytartalmat tulajdonítani, mint amit a felperesek meghatároztak. A kiemelt szövegrészekben az az egyébként való tény, hogy a II. rendű felperes és az önkormányzat között szerződéses kapcsolat állt fenn, nem azonosítható.

[153] A vonatkozó szövegrészeknek azt a jelentéstartalmat sem lehet tulajdonítani, mint amit a felperesek hamis látszatként meghatároztak (az ügylet és a kifizetések az I. rendű felperes tevékenységével összefüggenek, őt ítélkező tevékenységében befolyásolták; az I. rendű felperes jogszabálysértő módon járt el, korlátolt tagsági jogviszonya összeférhetetlenséget eredményezett bírói hivatásával és ezzel kapcsolatos bejelentési kötelezettségét elmulasztotta). A sérelmezett szövegrészletek egyébként különbözőek, a közlések tartalma egymástól merőben eltér, ezért fel sem merülhet, hogy ugyanazt a való tényállítást, és ebből következően ugyanazt a hamis látszatot lehetne mindegyikben azonosítani, mint amit a felperesek állítottak.

[154] A 2019. december 16-i írás kifogásolt közlései („Lehet, hogy nem is véletlen a cég1-ügyben másodfokon eljáró településli Törvényszék felmentő ítélete....”, „Ha bárkiben felmerülne, milyen szerencsések ezek a cég1-vezérek, hogy pont egy ilyen bírót fogtak ki”) nem tartalmazznak a településli önkormányzat és a II. rendű felperes közötti szerződéses kapcsolat fennálltára vonatkozó tényállítást.

[155] A 2019. december 17-én megjelent cikk („Lecsupasztva a történeteket a tényekre: a cég1-ügyben személy beszállítója felmentette személy beszállítóit - vagy legalábbis közreműködött a felmentésben. Azt is bemutattuk, hogy ekkora volumenű munkák kifejezetten kiugrónak számítottak a kicsi cég életében, ugyanis korábban az éves bevételük kevesebb volt, mint amennyit a három rövid határidejű munkáért kaptak. A bírókról, bírók jogállásáról szóló törvényben találtunk egy passzust, ami alapján felmerül, hogy egyáltalán lehet-e gazdasági vállalkozása egy bírónak, pláne olyan, amelyik közpénzeket nyer”) sérelmezett közlései közül a második utal csupán a szerződéses jogviszony fennálltára; a hamis látszatként megjelölt jelentéstartalmat azonban ez a fordulat sem hordozza.

[156] A 2019. december 19-i sajtóanyag mondataiban („Hogyan gondolhatta a cég1 vezetőit felmentő bírói tanács három tagja, hogy ezt megúszhatja? Miért gondolta azt ez a három bíró, hogy nem lesz helyi – és persze országos – botrány abból, hogy ezt a településli környékén számtalan kis- és középvállalkozást és családot tönkretévő társaságot felmentik? Miért hihették azt, hogy ez az ítélet is elsikkad majd a vállalhatatlan bírósági döntések

tengerében?” „A települési bírók politikai sérthetetlenségük felőli teljes bizonyosságukban merték megtenni, hogy egy kívülről és az elsőfokú bíróság szerint is nyilvánvaló ügyben felmentik a hozzájuk finoman szólva is közel álló ügyben a vádlottakat. Már ahhoz is hatalmas »bátorság« kellett, hogy eleve ne jelentsenek elfogultságot. De annyira részei a helyi viszonyoknak, hogy minden valóságérzéküket elvesztették már”) egyáltalán nem szerepel tényállításként a települési önkormányzat és a II. rendű felperes szerződéses kapcsolata.

[157] A 2020. szeptember 8-i írás második közlése („... elfelejtette jelezni: férjével közös cége szintén beszállítója lett nem is olyan régen a települési Önkormányzatnak, illetve az önkormányzati cégnek. [...] Számláikat egyébként az ítélethirdetés előtt állították ki és küldték meg az önkormányzatnak.”) utalást tartalmaz ugyan a szerződéses jogviszonyra, de a hamis látszatként említett jelentés nem állapítható meg.

[158] Az elsőfokú bíróság helyesen értékelte a kifogásolt közléseket ténybeli alappal rendelkező értékítéleteknek. E minősítést megelőzően az ítélezési gyakorlathoz illeszkedően vette figyelembe azt a szempontot, hogy a véleményt is kifejező, értékítélettel terhelt tényállításnak minősülő közlés esetén is szükséges, hogy azt elegendő ténybeli alap támassza alá. Minél konkrétabb, erőteljesebb a megfogalmazás, annál szorosabb ténybeli kötődése kell, hogy legyen. A közéleti szereplőre vonatkozó, a közügyek megvitatása körében elhangzó véleménynyilvánítás Ptk. 2:44. §-ával megerősített védelme ugyanakkor magát a közéleti tárgyú megszólalást és a közéleti vita lehetőségét védi, a vélemények, értékítéletek helyességétől függetlenül. Ennélfogva a közügyekkel összefüggően a csekély ténybeli alapon nyugvó, nem okszerűtlen értékítéletek is a véleménynyilvánítás szabadságának védelme alatt állnak.

[159] A sérelmezett kijelentéseknek az a része, amelyekkel kapcsolatban az elsőfokú bíróság a keresetet elutasította, annak a véleménynek a kifejtése, alátámasztása során jelent meg, hogy az I. rendű felperes nem vehetett volna részt a cég1-ügy másodfokú határozatának meghozatalában. A cikkekben végigvonul az a közérdekű ügynek minősülő tartalom, hogy a bírói tevékenységgel összeférhet-e az olyan vállalkozás vezető tisztségviselőinek büntetőjogi felelősségéről való döntés, amely vállalkozáshoz hasonló, az adott piacon ugyancsak tevékenykedő cég egyik tulajdonosa az eljáró bíró. A cikkek ezt a kérdést a felperesek vállalkozásának konkrét adataival, a szerződéses kapcsolatrendszer feltárásával kísérelték meg tisztázni.

[160] Mindez pedig egy közérdeklődésre számot tartó üggyel összefüggésben elegendő ténybeli alap ahhoz, hogy a véleménynyilvánítás szabadságának védelme alatt álljon – helyességétől vagy helytelenségétől függetlenül – a perbeli bírói magatartásra vonatkozó, értékítéletet is kifejező következtetés. Kétségtelen – és az elsőfokú bíróság által is észlelt – vonása a közléseknek az I. rendű felperes bírói szerepével, felhatalmazottságával szembeni erőteljes, felfokozott kritikai hangnem („Hogyan gondolhatta”, „Miért hihették”, „merték megtenni”), a bírói hivatással mint sajátos közéleti szerepléssel együtt járó értékelés azonban bizonyos korlátok között megengedett, és ezt a korlátot a szövegek egyike sem lépte át.

[161] A 2019. december 16-i publikációban kifogásolt közlések vélemény, értékítélet jellegére utal a feltételes módban való megfogalmazás is. Az elsőként sérelmezett kijelentés mintegy keretbe foglalja az írást. A közlés első fordulata a cikk felütése („Lehet, hogy nem is véletlen...”) előrevetíti annak tartalmát; a szerző a publikációt indító feltételezésének vélt bizonyítékait kívánta a továbbiakban az olvasók elé tárni. A kijelentés második fordulata a sajtóközlemény vége felé közeledve a záró gondolat („Ha bárkiben felmerülne...”) az érdeklődés fenntartása érdekében, a közönségnek az írás alapján feltételezetten kialakult következtetéseit fogalmazza meg, utalva a sajtóanyag folytatásának tartalmára.

[162] A következtetések alapjaként – az I. rendű felperes fellebbezésében foglaltakkal ellentétben – az alperes védekezésében megjelölte az I. rendű felperesnek a másodfokú

büntető tanácsban való részvételét, a II. rendű felperes vezető tisztségviselőjével fennálló házastársi kapcsolatát, cégtulajdonosi minőségét és a kft. településli önkormányzattól kapott megbízásait, építőipari tevékenységi körét (22.P.22.747/2020/8. számú ellenkérelem 2. oldal). Ezek a körülmények az alperes következtetéseinek valós ténybeli alapját képezték – függetlenül az egyes, a sajtóperben helyreigazítani rendelt további közlések valótlán tartalmától. A II. rendű felperes által elért bevétel nagyságának téves voltától függetlenül a valós tények alapján következtethetett a szerző az összeférhetetlenség esetleges felmerültére. Az önkormányzat hivatalos portáljának, illetve a közhiteles nyilvántartásoknak az ellentmondó adattartalma, tekintettel az alperes birtokában lévő vállalkozási szerződésekre is, a magatartás felróhatóságának körében, a sérelemdíjösszege meghatározása során értékelhető.

[163] A szabad véleménynyilvánítás határainak megvonása során a fellebbezésben megjelölt eseti döntésnek (BH2011. 186.) nincs jelentősége. Helyesen állapította meg az elsőfokú bíróság ítéletében, hogy az alperes közléseiben nem bűncselekmény elkövetésével vádolta az I. rendű felperest; a kijelentések alapján Btk. szerinti törvényi tényállás elemei nem azonosíthatók, büntetőeljárás az I. rendű felperessel szemben nem indult. Az érdemi döntés jogorvoslati kérelemben idézett [171] bekezdése sem tartalmaz erre vonatkozó megállapítást; csupán a szerző közléseinek sértő jellegét hangsúlyozza.

[164] Az ítélet indokolásában a fellebbezésben hivatkozott ellentmondás nem jelenik meg. Az a körülmény, hogy az újságíró kijelentései nem korrupciós bűncselekmény elkövetésére utalnak, inkább az ítélező tevékenységben való befolyásoltságra – [139] bekezdés –, nem antagonizmus. A közlés sértő jellege kétségtelen, de a Btk. Különös részében nevesített egyes bűncselekményi alakzatok tényállási elemei a publikáció egészét értékelve sem ismerhetők fel. A befolyásoltság, valamely történés vagy személy hatására cselekvés nem azonos a korrupciós bűncselekmény elkövetésével.

[165] Ugyanezen cikk második közlésének első fordulatát („Nem mondhatni, hogy az üzleti életben a településli munkák előtt a I.r. felperes-személy2 házaspár kaszált volna...”) helyesen minősítette a törvényszék újságírói értékelésnek. A kijelentés a szerző következtetését tartalmazza az I. rendű felperes és házastársa „településli munkák” előtti és utáni jövedelmi helyzetére vonatkozóan.

[166] A 2019. december 17-én megjelent cikk sérelmezett kijelentéseit tévesen tekintette korrupcióval kapcsolatos tényállításoknak fellebbezésében az I. rendű felperes; az ítéltábla egyetértett az elsőfokú bíróság megállapításaival. Az első kijelentés („Lecsupasztva a történeteket...”) a szerző értékítéletét tartalmazza az I. rendű felperes bírói tevékenységével összefüggésben, míg a második közlés („Azt is bemutattuk...”) a kft. gazdasági tevékenységére vonatkozó értékítélet. A harmadik közlés („A bíróról,...”) a Bjt. rendelkezéseinek ismertetését követően ahhoz kapcsolódó következtetést fogalmaz meg. Korrupcióra utaló tartalom ezekben a közlésekben sem jelenik meg.

[167] A 2019. december 19-i írás kérdésként megfogalmazott értékítéletet tartalmaz a településli bírói kar, az I. rendű felperes ítélező tevékenységével összefüggésben. A szerző következtetésének ténybeli alapjaként itt is a felperesek kapcsolata, az I. rendű felperes cégbeli érdekeltsége és a II. rendű felperesnek a településli önkormányzattal fennálló szerződéses jogviszonya szolgált.

[168] A fenti három publikáció esetében helyesen mérlegelte a kijelentések tartalmát az elsőfokú bíróság; azok becsületsértő jellege nem volt megállapítható. A közszereplőkről alkotott kedvezőtlen véleménynyilvánítás, értékítélet önmagában akkor sem alapoz meg személyiségvédelmet, ha túlzó, vagy felfokozott érzelmeket tükröz. A vélemény, bírálat a becsületet vagy az emberi méltóságot akkor sértheti, ha az kifejezőmódjában indokolatlanul bántó, sértő vagy lealacsonyító, amit a közszereplő sem köteles eltűrni. Jelen esetben a szerző

értékítélete – a közlemény egész kontextusát figyelembe véve, a közszereplők magasabb tűrési kötelezettségére is tekintettel – nem volt olyan mértékben sértő, amely a Ptk. 2:45. § (1) bekezdése szerint a becsület megsértésének megvalósítására alkalmas lett volna.

[169] Egyetértett az ítéltábla a 2020. január 6-i, „Fegyelmi eljárás...” fordulattal kezdődő cikk sérelmezett közléseinek elsőfokú bíróság által minősítésével is. A második kijelentés első fordulata („... két olyan bíró is tagja volt...”) a szerző értékítélete; a „lekötelezett” kifejezés már önmagában értékelést jelent. A sérelmezett megfogalmazás a II. rendű felperesnek a településlí önkormányzattal fennálló szerződéses kapcsolatából az I. rendű felperesnek a városvezetéshez való viszonyulására levont újságírói következtetést, véleményét jeleníti meg.

[170] A 2020. szeptember 8-án megjelent írás első közlését („Ha ez nem lenne elég...”) helyesen tekintette a törvényszék újságírói következtetésnek; annak ténybeli alapját az alperes írásbeli ellenkérelméhez mellékként csatolt irattal igazolta (22.P.22.747/2020/8. számú beadvány). Az alperes perrel nem érintett cikkébe ágyazott meghatalmazás szövegében meghatalmazóként a II. rendű felperes szerepel, míg meghatalmazottként – az újságíró állítása szerint – az I. rendű felperes anyjával azonos nevű személy. Helyettesítésre jogosultként az irat feltünteti dr. ügyvéd1 ügyvédet. A felperesek az elsőfokú eljárásban a névazonosságot nem vitatták, fellebbezésükben is csak azt állították, hogy az I. rendű felperes anyja nem ügyvéd. Bizonyítás lefolytatására nem volt szükség; az irat ténybeli alapjaként szolgálhatott az alperes következtetésének, amely okszerűtlennek nem tekinthető.

[171] Ugyanezen cikk második kijelentését („... elfelejtette jelezni...”) részben újságírói véleményként, részben valós tényállításként helyesen értékelte az elsőfokú bíróság. A megfogalmazás módja („elfelejtette jelezni”) gúnyos felhangú minősítése az I. rendű felperes eljárásának, aki a szerző által észlelni vélt összeférhetetlenséget nem jelentette be munkáltatójának.

[172] Az ítéltábla az I. és II. rendű felperesek által is sérelmezett közlés tekintetében a keresetet elutasító ítéleti rendelkezés indokaival is egyetértett. A 2020. január 6-i, „Micsoda véletlen...” fordulattal kezdődő cikk második közlésének utolsó fordulatát („... más olyan nagy értékű munkát is találtunk...”) alappal tekintette az elsőfokú bíróság újságírói véleménynek, következtetésnek. A publikáció záró részében megjelenő mondat – utalva a cikksorozat folytatására – a későbbiekben közzétenni kívánt információk alapján fogalmazza meg a bírói tevékenységgel való összeférhetetlenségre vonatkozó következtetést. A bűncselekmény elkövetését állító tartalmi elem – a jogorvoslati kérelem állításaival ellentétben – itt sem lelhető fel.

[173] A valóltan tényállítással kapcsolatos keresetnek az elsőfokú bíróság részben (2019. december 16-i cikk harmadik közlése, 2020. január 6-i „Fegyelmi eljárás...” című cikk első közlése, második közlés második fordulata – „Az egyik bírónő...” -, a 2020. január 6-i „Micsoda véletlen...” című cikk címe, első közlése, második közlés első fordulata – „... december 17-én érkezett...” helyt adott, az erre vonatkozó indokokkal a másodfokú bíróság is egyetért.

[174] Az alperes fellebbezésében kifejtett érvelés sem volt alkalmas az elsőfokú határozat megváltoztatására. A személyiségi jogsértés alapjául szolgáló közlések sértő jellegét az elsőfokú bíróság megindokolta. A felperesek ingatlanvásárlásának anyagi forrása nem az önkormányzattal kötött, a 2019. december 16-i cikkben taglalt szerződésekből származott, ezért a közlés valóltan tényen alapult, amely szöveggörnyezetében a felperesek anyagi függését, önállótanságát kifejező tartalmat kapott. Ehhez hasonló, valóltan tényállítást tett az alperes a ténylegest közel négyszeresen meghaladó nagyságrendű vállalkozói díjról és a vállalkozói díj teljesítésének időpontjáról is 2020. január 6-i írásaiban. E tényeket

összefüggésbe hozta azzal a feltevésével, hogy a felperesek egzisztenciális előnyhöz jutottak a felmentő ítélet miatt; a valótlan tényállítások tehát egyértelműen sértőek rájuk nézve.

[175] Alaptalanul hivatkozott az alperes a vállalkozói díj mértéke és a számla kifizetésének időpontja tekintetében a lényegtelen tévedés felelősséget megszüntető jellegére. Az összecszerűség eltúlzott nagysága (függetlenül a helyes összeg szintén jelentős mértékétől) és a fizetés dátumának a jogerős ítélet meghozatalához kötése az újságírói következtetések, az olvasók részére továbbítani kívánt üzenet nyomatékosítását, a vélelmezett összeférhetetlenség hangsúlyozását célozták, ezért lényegtelennek nem tekinthetők.

[176] Az elsőfokú bíróság által megállapított sérelemdíj összegének megváltoztatására sem a felperesek, sem az alperes fellebbezésben foglalt indokok nem alkalmasak.

[177] A Ptk. 2:52. § (1)-(2) bekezdése értelmében a felpereseknek nem kellett igazolniuk a jogsértés tényén kívül további hátrány bekövetkeztét. Az alperes azonban bizonyíthatta, hogy a jogsértéssel okozati összefüggésben a felpereseket nem érte sérelemdíj megítélését indokoló nemvagyonai hátrány vagy kimenthette magát a felelősség alól annak igazolásával is, hogy magatartása nem volt felróható. A sérelemdíj összegének meghatározásakor pedig – a Ptk. 2:52. § (3) bekezdése alapján – figyelemmel kellett lenni az eset körülményeire, különösen a jogsértés súlyára, ismétlődő jellegére, a felróhatóság mértékére, a jogsértésnek a sértettre és környezetére gyakorolt hatására.

[178] A jogsértés megállapítása olyan tények tekintetében történt, amelyek a közélet, ezen belül az igazságszolgáltatás tisztaságába vetett bizalom megingatására alkalmasak. A sérelemdíj megállapításának gyakorlata az eset konkrét körülményeinek értékelését kívánja meg a bíróságtól. Ebből egy szempontot, valamilyen mérlegelési vonatkozást kiragadni és önmagában értékelni, számszerűsítve kifejezni nem lehet.

[179] Az elsőfokú bíróság kielégítően megindokolta a sérelemdíj összegére vonatkozó döntését. Az összecszerűség meghatározása során figyelembe vette a jogsértés jellegét, súlyát. Az I. rendű felperes esetében értékelte, hogy az általa kifogásolt közlések többsége véleménynyilvánításnak minősül, ami személyiségi jogsértést nem valósított meg. Jelentőséget tulajdonított az I. rendű felperes magasabb tűrési kötelezettségének és védekezési lehetősége korlátozottságának. Köztudomású hátránként számításba vette, hogy a felperesek magyarázkodni kényszerültek környezetükben. Kitért a jogsértés ismétlődő jellegére, az alperes eljárásának gondatlanságára, az elrendelt és közzétett helyreigazításra, a sérelemdíj jogintézményének kettős jellegére. A II. rendű felperes tekintetében pedig a szakmai jóhírnév sérelmének tulajdonított jelentőséget.

[180] Ezzel szemben nem találta sérelemdíj iránti igényt megalapozó körülménynek a sértő közléseknek az igazságszolgáltatásba vetett bizalom csorbítására alkalmas jellegét. Nem értékelte azokat a hátrányokat sem, amelyek az I. rendű felperest az elfogultság lehetőségét felvető valós tények miatt érték.

[181] Mindezek alapján, a jogorvoslati kérelmek nem tartalmaztak olyan körülményt, amelyet az elsőfokú bíróság a sérelemdíj összegének meghatározása során ne vont volna mérlegelési körébe.

[182] A felperesek által a sérelemdíj felemelésének indokaként felhozott érvek azért nem voltak alaposak, mert a törvényszék azok mindegyikét kellő súllyal értékelte és figyelembe vette az érdemi döntés meghozatala során. Az ítéltábla megítélése szerint az elsőfokú bíróság okszerű mérlegeléssel határozta meg a felpereseket megillető sérelemdíj összegét; annak felülmérlegelését megalapozó körülmény – a tényállás feltáratlansága, iratellenes, logikai ellentmondást tartalmazó következtetések, vagy a bizonyítékok kirívóan okszerűtlen, vagy a logika szabályaival ellentétes mérlegelése – nem merült fel. Az érdemi

döntésben megjelölt összeg a jogsértés súlyára, valamint a sérelemdíj kompenzációs és preventív funkciójának érvényre juttatására tekintettel is megfelelő.

[183] A köztudomású hátrányokat meghaladó sérelmek tekintetében alaptalanul kifogásolták a felperesek fellebbezésükben tanú2 tanúként meghallgatásának elmaradását. A 2021. szeptember 21-i tárgyalási jegyzőkönyv szerint (22.P.22.747/2020/23. számú irat) a felperesek a fegyelmi eljárás megindításának és az I. rendű felperes eltérő munkakörökbe történő áthelyezésének okaira vonatkozóan indítványozták a bizonyítást. Az ítéltábla e tekintetben is egyetértett az elsőfokú bíróság indokaival. Az eljárás irataiból alappal vonta le a törvényszék érdemi döntésének [186] bekezdésében azt a következtetést, hogy az I. rendű felperest ért munkahelyi hátrányok elsődleges okai a valós tények voltak: az I. rendű felperes és házastársának közös cége és annak a településlí önkormányzattal fennálló szerződéses kapcsolata, majd a büntető perben való bírói tevékenységével összefüggésben a pártatlanság látszatának esetleges sérelme. E tények cáfolatára a tanú vallomása önmagában nem lett volna alkalmas, ezért a bizonyítás lefolytatására nem volt indok.

[184] Nem volt alapos e körben a felpereseknek az a fellebbezési hivatkozása, hogy az elsőfokú bíróság túlterjeszkedett az alperes védekezésén. A 2021. szeptember 21-i tárgyaláson az alperes vitatta, hogy az I. rendű felperes által felsorolt, őt a hivatásának gyakorlásával összefüggésben ért hátrányok oka a megjelentetett cikksorozat. Ezt követően az I. rendű felperes személyesen előadta, hogy az ítélező tevékenységből való mellőzésének egyértelmű indoka az alperes írásainak közzététele volt. Részletes nyilatkozatot tett alkalmazásának módjára; nem szerették volna, hogy másodfokú tanácsban tevékenykedjen, mert az további támadási felületet adna, és két tanácselnök is elzárkózott a vele való közös munkától, mert félték az újabb írások megjelenésétől. Ezt követően az alperes képviselője akként nyilatkozott, hogy az elhangzott állításokat nem vitatja (22.P.22.747/2020/23. számú jegyzőkönyv).

[185] A fenti nyilatkozat alapján az alperesnek az oksági kapcsolat fennálltára vonatkozó elismerése nem egyértelmű. Korábbi előadásában egyértelműen tagadta a hátrányok bekövetkeztének okaként a publikációk megjelenését – majd az I. rendű felperes többirányú előadása után egyetértő nyilatkozatot tett. Az I. rendű felperes állításai a munkahelyi beosztásának változására és annak okaira egyaránt vonatkoztak; az alperes kétséges tartalmú nyilatkozatát ezért nem lehet a hátrányok bekövetkeztének indokára vonatkozó elismerésként értékelni.

[186] Mindemellett a bíróságok napja alkalmából folyósított juttatás elmaradása vagyoni hátránnyként jelentkezhet, annak sérelemdíjként megítélésére nincs lehetőség.

[187] Az alperes jogorvoslati kérelmében csupán kinyilvánította, hogy a sérelemdíj összege jelentős mértékben eltúlzott, azonban azt sem jelölte meg, hogy annak mérséklését mennyiben tartja indokoltnak. Az I. rendű felperes felróható magatartására hivatkozás, mint a sérelemdíjat csökkentő tényező ugyanakkor iratellenes, hiszen az elsőfokú bíróság ítéletének [186] bekezdésében világosan elhatárolta a sérelemdíj szempontjából értékelt körülményeket, kitérve arra, hogy az I. rendű felperessel szemben indult eljárások tényét nem vette figyelembe az összeg meghatározásánál. A II. rendű felperes részére megítélt sérelemdíj csökkentése tekintetében a fellebbezés még indokolást sem tartalmazott.

[188] Mindezekre tekintettel a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

[189] A másodfokú bíróság a perköltség tárgyában a Pp. 364. § utaló rendelkezése szerint irányadó Pp. 81. § (1), (2) és (5) bekezdése, valamint a 83. § (1) bekezdése alapján határozott.

[190] Az I. rendű felperes esetében 4.000.000 forint, a II. rendű felperesnél 3.500.000 forint, az alperesnél 1.500.000 forint fellebbezett értékkel számolva, saját jogorvoslati kérelme tekintetében mindegyik fél pervesztesnek tekintendő. Ennek alapján az ítéltábla a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés *a)* pontjára, (5) bekezdésére és 4/A. § (1) bekezdésére figyelemmel a felperesek részére 47.625 forint, az alperesnek 238.125 forint ügyvédi munkadíjból álló másodfokú perköltséget állapított meg, és a különbözet megfizetésére a felpereseket kötelezte.

[191] Az eljárás a tárgyi illetékfeljegyzési jog hatálya alá tartozik, ezért az ítéltábla a felmerült fellebbezési illeték megfizetésére is kötelezte a feleket, pervesztességük arányában a Pp. 101. § (1) bekezdése, a 102. § (1) bekezdése, az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 46. § (1) bekezdése, a 62. § (1) bekezdés *f)* pontja, valamint a polgári és közigazgatási bírósági eljárás során meg nem fizetett illeték és állam által előlegezett költség megfizetéséről szóló 30/2017. (XII. 27.) IM rendelet 3. § (2) bekezdése alapján.

Budapest, 2022. május 3.

dr. Kovács Helga s.k.
a tanács elnöke

dr. Stecbauer Anita s.k.
előadó bíró

dr. Kovaliczky Ágota s.k.
bíró